

ประวัติและผลงาน
พระธรรมเมธาภรณ์
(ระแบบ จิตภาโณ)

ป.ธ.๖, ศน.บ., M.A.

ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร

ประวัติและผลงาน

พระธรรมเมธาภรณ์

(ระแบบ จิตภาโณ)

ป.ธ.๖, ศน.บ., M.A.

ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร

อนุสรณ์ในการพระราชทานเพลิงศพ

วันเสาร์ที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๘

ကျောင်းမှူးကြီးကြီးကြီးကြီးကြီးကြီး

หมายรับสั่งที่ ๑๑๘๔๐

(แบบ ก.)

สำนักพระราชวัง

๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘

พระธรรมเมธาภรณ์ (ระแบบ ชูติญาโณ) อายุ ๘๑ ปี พรรษา ๖๐ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร
มรณภาพด้วยโรคมะเร็งของกล้ามเนื้อเรียบที่หนังสือพระ ณ โรงพยาบาลวิชัยยุทธ กรุงเทพมหานคร
เมื่อวันจันทร์ ที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เวลา ๐๓.๒๕ น.

วันเดียวกันนี้ เวลา ๑๗.๐๐ น. ขอรับพระราชทานน้ำหลวงสงศพ พร้อมด้วยเครื่องเกียรติยศ
ประกอบศพ ณ ศาลา ๑๕๐ ปี วัดบวรนิเวศวิหาร เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

ทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานไตรครอง โกศโล ฉัตรเบญจาตั้งประดับ ปี กลองชนะประโคม
เวลาพระราชทานน้ำหลวงสงศพ.

ค.ม.ก.ช./พิมพ์/๓๐๓๐ /ทาน.

วัน	หน้าที่	พนักงานพระราชพิธี
		นำหมายเรียน เจ้าภาพศพ พระธรรมเมธาภรณ์ (ระแบบ ชูติญาโณ)
	เพื่อทราบ.	
		เครื่องประกอบเกียรติยศที่พระราชทานมานี้ และเจ้าพนักงานผู้มาปฏิบัติ
		เจ้าภาพไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายอย่างใดทั้งสิ้น.

ทั้งนี้ให้จัดการตามหน้าที่และกำหนดวันตามรับสั่งอย่าให้ขาดเหลือ ถ้าสงสัยก็ให้ถามผู้รับรับสั่ง
โดยหน้าที่ราชการ

[Signature]

ผู้รับรับสั่ง

หมายรับสั่งที่ รพษ ๕๒

(แบบ ข.)

สำนักพระราชวัง

๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๘

ทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานพระบรมราชานุญาตในการพระราชทานเพลิงศพ พระธรรมเมธาภรณ์ (ระแบบ ฐิตญาโณ) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

วันศุกร์ ที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๘ เวลา ๑๖.๓๐ น. บำเพ็ญพระราชกุศลพระราชทานในการออกเมรุ ณ ศาลา ๑๕๐ ปี วัดบวรนิเวศวิหาร พระสงฆ์ ๑๐ รูปสวดพระพุทธมนต์ จบ มีพระธรรมเทศนาถ้อยคำ ๑ พระ ๔ รูป สวดธรรมคาถา

เวลา ๑๙.๐๐ น. พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม

วันเสาร์ ที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ เวลา ๑๐.๓๐ น. พระสงฆ์ ๑๐ รูปที่สวดพระพุทธมนต์แต่ก่อน ถวายพรพระ แล้วรับพระราชทานฉัน

เวลา ๑๔.๐๐ น. พระสงฆ์ ๑๐ รูปบังสุกุล เชิญโกศศพขึ้นรถอวประเทียบจากศาลา ๑๕๐ ปี วัดบวรนิเวศวิหาร ไปยังเมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม เขตพระนคร หยุดรถเชิญโกศศพแห่เวียนเมรุ แล้วเชิญขึ้นตั้งบนจิตกาธาน

เวลา ๑๗.๐๐ น. พระราชทานผ้าไตร ๕ ไตรทอดถวายพระสงฆ์บังสุกุล แล้วพระราชทานเพลิง

วันอาทิตย์ ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เวลา ๐๗.๐๐ น. พระราชทานผ้าไตร และภัตตาหารสามบาท ในการเก็บอัฐิ.

จ.ห
คมกฤษ/พิมพ์/นอช /ทาน.

วัน	หน้าที่
	พนักงานพระราชพิธี
	นำหมายเรียน เจ้าภาพศพ พระธรรมเมธาภรณ์ (ระแบบ ฐิตญาโณ)
	เพื่อทราบ
	เครื่องประกอบเกียรติยศที่พระราชทานมานี้ และเจ้าพนักงานผู้มาปฏิบัติ
	เจ้าภาพไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายอย่างใดทั้งสิ้น.

ทั้งนี้ให้จัดการตามหน้าที่และกำหนดวันตามรับสั่งอย่าให้ขาดเหลือ ถ้าสงสัยก็ให้ถามผู้รับรับสั่ง โดยหน้าที่ราชการ

(Signature)

ผู้รับรับสั่ง

(แบบ ก.)

หมายรับสั่งที่ ๑๒๖๗๕

สำนักพระราชวัง

๑ มิถุนายน ๒๕๕๘

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร โปรดเกล้า ฯ ให้ พลอากาศเอก เกษม อยู่สุข
เชิญพวงมาลาไปวางที่หน้าโกศศพ พระธรรมเมธาภรณ์ (ระแบบ จิตญาโณ) ณ ศาลา ๑๕๐ ปี วัดบวรนิเวศวิหาร
เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

วันเสาร์ ที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เวลา ๑๘.๓๐ น.

ป.ห

คมกฤษ/พิมพ์/กนต๐ /ทาน.

วัน	หน้าที่ พนักงานพระราชพิธี
	นำหมายเรียน เจ้าภาพศพ พระธรรมเมธาภรณ์ (ระแบบ จิตญาโณ)
	เพื่อทราบ.

ทั้งนี้ให้จัดการตามหน้าที่และกำหนดวันตามรับสั่งอย่าให้ขาดเหลือ ถ้าสงสัยก็ให้ถามผู้รับรับสั่ง
โดยหน้าที่ราชการ

ป.ห

ผู้รับรับสั่ง

ป.ห

(แบบ ก.)

หมายรับสั่งที่ ๑๒๖ ๙๕

สำนักพระราชวัง

๓ มิถุนายน ๒๕๕๘

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ ทรงโปรดให้ นายสุริยพันธ์ ราชวังเมือง เชียงพวงมาลาไปวางที่หน้าโกศศพ พระธรรมเมธาภรณ์ (ระแบบ จิตญาโณ) ณ ศาลา ๑๕๐ ปี วัดบวรนิเวศวิหาร เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

วันพุธ ที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๘ เวลา ๑๘.๐๐ น.

จ.ห

คมกฤษ/พิมพ์/กณ/ทาน.

วัน	หน้าที่ <u>พนักงานพระราชพิธี</u>
	นำหมายเรียน เจ้าภาพศพ พระธรรมเมธาภรณ์ (ระแบบ จิตญาโณ)
	เพื่อทราบ.

ทั้งนี้ให้จัดการตามหน้าที่และกำหนดวันตามรับสั่งอย่าให้ขาดเหลือ ถ้าสงสัยก็ให้ถามผู้รับรับสั่ง โดยหน้าที่ราชการ

วิไลพิกะ รัชโช

ผู้รับรับสั่ง

จ.ห

สำนึกในพระมหากุณาธิคุณ

นับแต่พระธรรมเมธาภรณ์ (ระแบบ จิตตภาโณ ป.ธ.๖, น.ธ.เอก, ศน.บ., M.A.) อดีตผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร ได้มรณภาพด้วยโรคมะเร็งของกล้ามเนื้อเรียบที่หน้าท้อง เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เวลา ๐๓.๒๐ น. ณ โรงพยาบาลวิชัยยุทธ เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร สิริรวมอายุ ๘๑ ปี พรรษา ๖๐

สมเด็จพระบวรราชเจ้า มหาสุรสิงหนาทราชกรมเจ้า ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานน้ำหลวงสร่งศพ พร้อมด้วยเครื่องเกียรติยศประกอบศพ ณ ศาลาชิริยญาณ วัดบวรนิเวศวิหาร ๑๕๐ ปี วัดบวรนิเวศวิหาร ในวันจันทร์ที่ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เวลา ๑๗.๐๐ น.

การนี้ ทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานไตรครอง โกศแปดเหลี่ยม ฉัตรเบญจาตั้งประดับเกียรติยศ ปีกองชนะ ประโคมเวลารับพระราชทานน้ำหลวงสร่งศพ

และทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานพระบรมราชานุเคราะห์ในการออกเมรุพระราชทานเพลิงศพ พระธรรมเมธาภรณ์ (ระแบบ จิตตภาโณ) ณ ศาลาชิริยญาณ วัดบวรนิเวศวิหาร ๑๕๐ ปี วัดบวรนิเวศวิหาร และเมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร วันที่ ๓๐-๓๑ ตุลาคม และ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร โปรดเกล้า ฯ ให้ พลอากาศเอกเกษม อยู่สุข เชิญพวงมาลาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ไปวางที่หน้าโกศศพ พระธรรมเมธาภรณ์ (ระแบบ จิตตภาโณ)

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชทินนิตตามาตุ ทรงโปรดให้ นายสุริยพันธ์ ราชวังเมือง เชิญพวงมาลาในพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชทินนิตตามาตุ ไปวางที่หน้าโกศศพ พระธรรมเมธาภรณ์ (ระแบบ จิตตภาโณ)

หากพระมหากุณาธิคุณและพระกรุณาคุณทั้งปวงนี้ทราบโดยญาณวิถีถึงดวงวิญญาณของ พระธรรมเมธาภรณ์ (ระแบบ จิตตภาโณ) ได้ด้วยประการใดในสัมปรายภพ คงจะอนุโมทนาปิติโสมนัสและซาบซึ้งเป็นล้นพ้น ในพระมหากุณาธิคุณและพระกรุณาคุณที่ได้รับพระราชทานและประทานเกียรติยศอันสูงยิ่งในวาระสุดท้ายแห่งชีวิต

อาตมาภาพทั้งปวง พร้อมทั้งผู้เป็นญาติและคณะศิษยานุศิษย์ ขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาสถวายพระพรแด่สมเด็จพระบวรราชเจ้า มหาสุรสิงหนาทราชกรมเจ้า ผู้ทรงคุณอันประเสริฐ และพระบรมวงศานุวงศ์ ด้วยความสำนึกในพระมหากุณาธิคุณที่พระราชทานแก่ พระธรรมเมธาภรณ์ (ระแบบ จิตตภาโณ) และขอจารึกพระมหากุณาธิคุณครั้งนี้ไปชั่วกาลนาน

ขอถวายพระพร
คณะสงฆ์วัดบวรนิเวศวิหาร

คำนำ

วันจันทร์ที่ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๘ เป็นวันที่วัดบวรนิเวศวิหาร ได้สูญเสียพระเถระผู้เป็นกำลังสำคัญของพระพุทธศาสนาและของวัดบวรนิเวศวิหาร คือท่านพระธรรมเมธาภรณ์ (ระแบบ จิตตภาโณ ป.ธ.๖, ศน.บ. M.A.) อดีตผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร ได้มรณภาพด้วยโรคมะเร็งกล้ามเนื้อเรียบที่หนังสือพิมพ์ศิริเวช ๖๐

พระธรรมเมธาภรณ์ (ระแบบ จิตตภาโณ) ท่านเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา โดยดำรงตำแหน่งเป็นประธานศูนย์พิทักษ์พระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย และงานส่งเสริมทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา โดยดำรงตำแหน่งเลขาธิการศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย โดยมีสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เป็นประธานศูนย์ ฯ อีกทั้งยังโดดเด่นด้านงานวิชาการ และงานแต่งตำราทางพระพุทธศาสนา โดยมีผลงานเป็นที่ประจักษ์มากมายนับไม่ถ้วน รวมทั้งงานแสดงธรรมเทศนาทุกวันอาทิตย์ ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร และอบรมกรรมฐานและแสดงธรรมเทศนาตามวาระต่าง ๆ ซึ่งท่านได้รับมอบหมายจากเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก โดยท่านก็ปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นอย่างดี ส่วนงานด้านการปกครองภายในวัดท่านดำรงตำแหน่งกรรมการวัดบวรนิเวศวิหาร ดูแลงานภายในวัดที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งให้การอบรมสั่งสอนพระภิกษุสามเณร โดยเฉพาะพระภิกษุสามเณรบวชใหม่ ให้ได้รับการอบรมสั่งสอนอย่างทั่วถึง

ในการที่ทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานพระบรมราชานุเคราะห์การพระราชทานเพลิงศพพระธรรมเมธาภรณ์ (ระแบบ จิตตภาโณ) ครั้งนี้ วัดบวรนิเวศวิหาร ได้จัดพิมพ์หนังสือประวัติและผลงานของพระคุณท่าน ตลอดจนได้พิจารณาจัดพิมพ์หนังสือธรรมะที่พระคุณท่านได้เรียบเรียงไว้จำนวน ๕ เล่ม คือ ธรรมปริทรรศน์ ๑, ธรรมปริทรรศน์ ๒, ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา, จากใจสู่ใจด้วยไมตรี ๑, จากใจสู่ใจด้วยไมตรี ๒ เพื่อเป็นธรรมบรรณาการมอบเป็นอนุสรณ์โดยเสด็จพระราชกุศลในการดังกล่าว

ขอคุณบุญราศี ที่วัดบวรนิเวศวิหาร ศิษยานุศิษย์และผู้เคารพนับถือทั้งปวงได้กระทำบำเพ็ญอุทิศถวายมาแต่ต้น ตลอดจนกุศลอันเป็นกัลปนาจากการพิมพ์หนังสือนี้ จงสัมฤทธิ์อริยวิบากวิบุลมนุญผลแก่พระธรรมเมธาภรณ์ (ระแบบ จิตตภาโณ) ตามสมควรแก่คติวิสัยทุกประการเทอญ.

ประวัติสังเขป

พระธรรมเมธาภรณ์ (ระแบบ จิตภาโณ ป.ธ. ๖, ศน.บ., M. A.)

พระธรรมเมธาภรณ์ (ระแบบ จิตภาโณ) ถือกำเนิดในสกุล พรหมพันธุ์ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๔๗๗ ขึ้น ๑๒ ค่ำ เดือน ๖ ปีจอ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ตำบลเกาะทวด อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราชบิดาชื่อ นายครวญ มารดาชื่อ นางกั้ง นามสกุล พรหมพันธุ์ มีพี่น้องร่วมมารดาบิดา ๒ คน คือ

๑. นายสมบุรณ์ พรหมพันธุ์ ถึงแก่กรรม

๒. พระธรรมเมธาภรณ์ มรณภาพ

มีน้องชายต่างมารดา ๑ คน คือ

๓. นายจตุพร พรหมพันธุ์

การศึกษาเบื้องต้น ได้รับการศึกษาเบื้องต้น ณ โรงเรียนวัดเกาะจาก ตำบลเกาะทวด อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช จนจบชั้นประถมปีที่ ๔ และต่อมาจบชั้นมัธยมปีที่ ๑

การบรรพชา ได้บรรพชาเป็นสามเณร ณ วัดเกาะจาก ตำบลเกาะทวด อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีพระครูบริหารสังฆกิจ เป็นพระอุปัชฌาย์ ขณะมีอายุ ๑๖ ปี เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ.๒๔๙๒

การอุปสมบท ได้อุปสมบทเป็นพระภิกษุ ณ วัดเกาะจาก ตำบลเกาะทวด อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ขณะมีอายุ ๒๒ ปี มีพระครูโพธิภริกรมุนี (กิม วิสารโท) วัดสวนปาน อำเภอเมือง จังหวัด

นครศรีธรรมราช เป็นพระอุปัชฌาย์ มีพระธรรมรัตโนภาส (โอภาโส) ขณะมีสมณศักดิ์ที่ พระครูกิตติวรประสาธน์ วัดพระมหาธาตุ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นพระกรรมวาจาจารย์ มีพระครูถาวรศีลวัตร (ขณะมีสมณศักดิ์ที่ พระครูปลัดเจริญ ถาวโร) วัดเกาะจาก ตำบลเกาะหวด อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นพระอนุสาวนาจารย์ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๘

การศึกษาพระปริยัติธรรม เมื่อได้รับการบรรพชา-อุปสมบทแล้ว ได้ตั้งใจศึกษาพระปริยัติธรรมจนสามารถสอบได้ในชั้นต่างๆ ดังนี้

- พ.ศ. ๒๔๙๒ สอบได้นักธรรมชั้นตรี สำนักวัดเกาะจาก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช
- พ.ศ. ๒๔๙๔ สอบได้นักธรรมชั้นโท สำนักวัดเกาะจาก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช
- พ.ศ. ๒๔๙๘ สอบได้นักธรรมชั้นเอก สำนักวัดเกาะจาก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช
- พ.ศ. ๒๕๐๑ สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค สำนักวัดรามประดิษฐ์ อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช
- พ.ศ. ๒๕๐๓ สอบได้เปรียญธรรม ๔ ประโยค สำนักวัดรามประดิษฐ์ อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช
- พ.ศ. ๒๕๐๔ ได้ย้ายจากวัดรามประดิษฐ์ เข้าไปศึกษาต่อ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ. ๒๕๐๗ สอบได้เปรียญธรรม ๕ ประโยค สำนักเรียนวัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร
 - สอบได้เปรียญธรรม ๖ ประโยค สำนักเรียนวัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร ๒๕๑๔-๒๕๑๖ สำเร็จการศึกษาปริญญาศาสนศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 - สำเร็จการศึกษาปริญญามหาบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยพาราณสี ประเทศอินเดีย
- พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้รับปริญญาศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- พ.ศ. ๒๕๔๙ ได้รับการถวายปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ จากมหาวิทยาลัยศรีปทุม ฯ ล ฯ

สมณศักดิ์ เมื่อได้สำเร็จการศึกษาตามประสงค์พอสมควรแล้ว ได้ปฏิบัติงานรับภาระธุระของวัดบวรนิเวศวิหาร ตามที่ได้รับมอบหมาย ตลอดถึงงานของคณะสงฆ์โดยส่วนรวม ท่านสามารถปฏิบัติภารกิจหน้าที่เหล่านั้น ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีตลอดมา จนได้รับความไว้วางพระทัยจากเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก มาโดยตลอด และได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในหน้าที่ต่าง ๆ ดังนี้

- เป็นครูสอนพระปริยัติธรรมทั้งแผนกธรรมและแผนกบาลี
- เป็นพระอาจารย์สอนนวกภิกษุทั้งในพรรษกาลและนอกพรรษกาล
- เป็นพระอาจารย์สอนนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- เป็นพระอาจารย์อบรมนิสิต-นักศึกษา-นักเรียน ในสถานศึกษาต่างๆ หลายแห่ง
- เป็นพระอาจารย์สอนกรรมฐาน ทุกวันพระและหลังวันพระ ณ ตึกสว.ธรรมนิเวศ ทุกสัปดาห์
- เป็นพระอาจารย์อบรมธรรมแก่ประชาชน ประจำวันเสาร์และวันอาทิตย์ ณ ตึกสว.ธรรมนิเวศ
- เป็นผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร

- เป็นกรรมการวัดบวรนิเวศวิหาร

พ.ศ. ๒๕๒๐ ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์ เป็นพระราชาคณะชั้นสามัญ ที่ พระโสภณคณาภรณ์

พ.ศ. ๒๕๓๒ ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์ เป็นพระราชาคณะชั้นราช ที่ พระราชธรรมนิเทศ

พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์ เป็นพระราชาคณะชั้นเทพ ที่ พระเทพดิลก

พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์ เป็นพระราชาคณะชั้นธรรม ที่ พระธรรมเมธาภรณ์

หน้าที่การงาน ด้วยความที่ท่านเป็นพระเถระที่ทรงคุณวุฒิ ถึงพร้อมด้วยศิลาจารวัตรที่เรียบร้อยงดงาม มีข้อวัตรปฏิบัติที่เป็นเลิศทั้งด้านคุณธรรม และเป็นเลิศทางวิชาการ กับทั้งได้ใช้ศาสตร์แห่งการประชาสัมพันธ์ เผยแผ่หลักธรรมะในทางพระพุทธศาสนา สู่สาธารณชนได้อย่างยอดเยี่ยม จนเป็นที่ศรัทธาเลื่อมใส ยอมรับนับถือของพุทธศาสนิกชนชาวไทยโดยทั่วไป และเป็นไปเพื่อความมั่นคงแห่งพระพุทธศาสนาโดยส่วนรวม จึงได้รับมอบหมายให้ดำรงตำแหน่งที่สำคัญในด้านนี้ เช่น

- เป็นเลขาธิการศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย ในพระสังฆราชูปถัมภ์
- เป็นประธานมูลนิธิศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย
- เป็นประธานศูนย์พิทักษ์พระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย
- เป็นรองอธิการบดีฝ่ายเผยแผร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- เป็นคณะบดีคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ฯ

การปกป้องและการเผยแผ่พระพุทธศาสนา พระธรรมเมธาภรณ์ มีความมุ่งมั่นแน่วแน่ ไม่หวาดหวั่นใดๆ ในการที่จะปกป้องรักษาพระพุทธศาสนา ให้ปลอดภัยอันตรายจากข้าศึกที่จะมาย่ำยีพระพุทธศาสนา ตามที่ได้ตั้งปณิธานไว้ว่า

“ อาตมาไม่ชอบความอยุติธรรม.....เราต้องรักษาพระพุทธศาสนาของเรา.....อย่างที่เราทำได้ทำอยู่ในทุกวันนี้ ใครจะว่าอย่างไรก็ตาม.....เวลาเราสวดมนต์ทำวัตร เราปฏิญาณตนเป็นทาสรับใช้ พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ ..ยอมสละสรีระและชีวิต เพื่อพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์.....ฉะนั้น อาตมาจะต้องพยายามทำงานในด้านนี้ต่อไป ”

นอกจากนี้ ท่านได้ตั้งปณิธานชีวิต ในการที่จะทำหน้าที่เผยแผ่พระพุทธศาสนา ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ให้เข้าถึงและเป็นประโยชน์แก่อุกลแก่ประชาชนให้จงได้ แม้ชีวิตนี้จะหาไม่ สมดังปณิธานที่ท่านได้ตั้งไว้แต่เบื้องต้นในชีวิตของการเป็นนักบวชของท่านว่า

“ ตั้งใจมาแต่บวชแล้วว่า อายุมากขึ้น ก็เลศควรลดลง.....หากชีวิตจะต้องอยู่ด้วยการ บิณฑ บังสุ สังฆ์ สวด ก็จะไม่อยู่ ชีวิตจะต้องอยู่ด้วยการบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคม ตามหน้าที่ของพระ จะต้องได้เผยแผ่สังฆธรรมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพื่อประโยชน์แก่มหาชน.....ขอกระทำบำเพ็ญตน ปฏิบัติเป็นการรับใช้ พระพุทธองค์ พระธรรม พระสงฆ์.....โดยพร้อมที่จะสละสรีระและชีวิต ตามที่ได้ปฏิญาณไว้ทุกเมื่อ ”

ผลงานการเผยแผ่ ท่านเป็นพระเถระที่เป็นพระธรรมกถึก มีความรู้ความสามารถ ในการพูด การเขียน การบรรยาย การสอน ได้ละเอียดแตกฉาน ลึกซึ้ง มีเหตุผล เข้าใจง่าย เป็นที่ปรากฏยอมรับของสังคม เป็นพระสงฆ์ที่มีผลงานดีเด่นในการเผยแผ่ เป็นนักบรรยายธรรม และปาฐกถาธรรม ทั้งทางสถานีวิทยุและสถานีโทรทัศน์ จนเป็นที่ประจักษ์ชัดเป็นที่ตั้งแห่งศรัทธาเลื่อมใสนิยมชมชอบของประชาชนทุกหมู่เหล่าอย่างกว้างขวาง มีผลงานปรากฏ

เด่นชัดในทางธรรมะและทางวิชาการเป็นจำนวนมากมาย

• **งานพูด** ท่านมีผลงานด้านการพูดมากมาย ได้มีผู้ทำสถิติไว้ว่า พูดได้ถึงเดือนละ ๙๙ ครั้ง ในปีหนึ่งๆ เคยพูดได้ถึง ๔๐๐ ครั้ง ได้บันทึกเป็นเทปไว้ประมาณ ๔,๐๐๐ ม้วน

• **งานเขียน** ด้านงานเขียนทั้งที่เป็นบทความธรรมะ เป็นความรู้ทางพระพุทธศาสนา และเป็นวิชาการต่างๆ ท่านได้เขียนมากมาย เพราะเริ่มเขียนมาตั้งแต่สมัยเป็นหัวหน้าเผยแผ่ ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (สภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย เดิม) ท่านได้กล่าวว่า “ เขียนมานาน จำไม่ได้ว่าเรื่องอะไรบ้าง และเขียนไว้ที่ไหนบ้าง ” ที่พิมพ์เป็นหนังสือแล้ว ประมาณ ๑๕๐ เล่ม (เรื่อง)

• **งานโครงการอบรมต่อเนื่อง** อาทิเช่น

- โครงการบริหารจัดการ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนสตรีวิทยา ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๘ - ๒๕๕๓
- โครงการอบรมกรรมฐาน ที่ ตึกสว.ธรรมนิเวศ ประจำวันเสาร์ - อาทิตย์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๑ - ๒๕๕๓
- โครงการศึกษาอบรมกรรมฐานเบื้องต้น หลักสูตร ๗ วัน ของพุทธสมาคมแห่งประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๑ - ๒๕๔๗
- โครงการแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง
- โครงการอบรมธรรมทูตไปต่างประเทศ วัดพระศรีมหาธาตุ บางเขน กรุงเทพมหานคร
- โครงการยกวัดไว้ที่ เซเว่น
- โครงการพัฒนาจิต วัดวะภูแก้ว จังหวัดนครราชสีมา
- โครงการค่ายพุทธธรรม ศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย
- อบรมที่เปรียญธรรมสมาคมแห่งประเทศไทย วัดสามพระยา กรุงเทพมหานคร และอบรมให้แก่ นักเรียน นิสิต นักศึกษาตามสถาบันการศึกษา ข้าราชการ ทหาร ตำรวจ หน่วยงานราชการ ต่าง ๆ ทั่วประเทศ ฯลฯ
- อาจารย์ประจำคณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จนเกษียณอายุ
- อาจารย์พิเศษสอนปริญญาโท, เอก มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- เป็นผู้ริเริ่มงานสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนา ในเทศกาลวันวิสาขบูชา ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๗ ร่วมกับพระธรรมมหาวิธานวัตร (บุญเลิศ ทตตสุทธิ) เจ้าอาวาสวัดไทยพุทธคยา ภายหลังเป็นพระสุเมธาธิบดีเจ้าอาวาสวัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ กรุงเทพมหานครและพระธรรมดิลก (วิชฌัย ปุณฺณาราม) ภายหลังเป็นพระพรหมมุนี วัดบวรนิเวศวิหาร พระโสภณคณาภรณ์ (ระแบบ จิตถาโณ) ภายหลังเป็นพระธรรมเมธาภรณ์ วัดบวรนิเวศวิหาร มีหน้าที่ในการประสานงานในการจัดงาน โดย สมเด็จพระญาณสังวร ภายหลังทรงรับสถาปนาเป็น สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร เป็นประธานสงฆ์ (ในปีนั้น)

• **รายการเผยแผ่ทางวิทยุ โทรทัศน์**

- รายการรู้ธรรมนำชีวิต ช่อง ๙ อสมท. ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๗ - ปัจจุบัน
- รายการส่งเสริมพระพุทธศาสนา สถานีวิทยุยานเกราะ

- รายการส่งเสริมพระพุทธศาสนา สถานีวิทยุ รต.
- รายการเสียงจากศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนา สถานีวิทยุ กรป.กลาง
- รายการทำนองคลองธรรม สถานีวิทยุยานเกราะ
- รายการใต้ร่มพระโพธิญาณ สถานีวิทยุกองพลที่ ๑ รอ.
- รายการตอบปัญหาธรรมะ สถานีวิทยุ อส.
- รายการเสียงธรรมจากมหาวิทยาลัยศรีปทุม สถานีวิทยุ พล.ปตอ.

• ผลงานด้านสาธารณูปการ

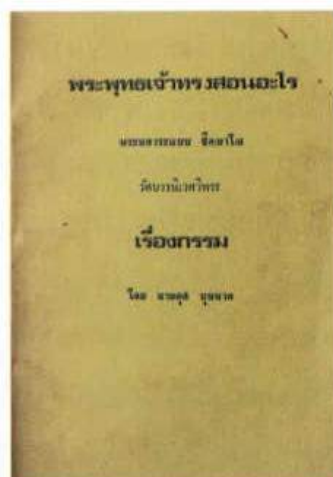
- สร้างกุฏิที่วัดเกาะจาก ตำบลเกาะหวด อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช
- สร้างกุฏิที่วัดรามประดิษฐ์ อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช
- สร้างกุฏิไตรรัตนานุภาพ ที่วัดพระมหาธาตุ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
- สมทบทุนในการสร้างศาลาอเนกประสงค์ ที่วัดพระนคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
- สร้างศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ฯลฯ

บั้นปลายชีวิต พระธรรมเมธาภรณ์ มีโรคประจำตัวที่รักษามานานคือโรคเบาหวาน ต้องฉีดยาเป็นประจำ

ในระยะหลังมีโรคแทรกซ้อนหลายอย่างเช่น ไขมันสูง ความดันโลหิตสูง คันตามีขุ่น มีก้อนเนื้อที่หนังศีรษะบวมโตขึ้น แพทย์โรงพยาบาลวิชัยยุทธ ได้ตัดชิ้นเนื้อที่บริเวณดังกล่าวตรวจดู พบว่าเป็นก้อนเนื้อร้าย จึงได้เข้าพักรักษาตัวที่โรงพยาบาลวิชัยยุทธ พออาการทุเลาลง ก็กลับมาพักที่วัดบวรนิเวศวิหาร เมื่อมีอาการรุนแรงขึ้น ก็ต้องเข้าพักรักษาที่โรงพยาบาลวิชัยยุทธอีกหลายครั้ง สุดท้ายพบว่าเชื้อได้ลุกลามไปตามจุดต่างๆ เช่น ที่คอ ลงไปถึงปอด สุดความสามารถที่แพทย์จะเยียวยารักษาได้ ท่านได้มรณภาพด้วยอาการอันสงบ เมื่อวันจันทร์ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เวลา ๐๓.๒๐ น. ณ โรงพยาบาลวิชัยยุทธ เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร สิริอายุ ๘๑ ปี พรรษา ๖๐

หนังสือที่เรียบเรียงขณะเป็น พระมหาระเบบ จิตตญาณ

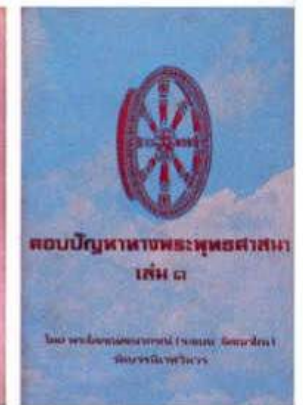
1. หนังสือพระพุทธเจ้าทรงสอนอะไร
2. เพื่อความสดใสแห่งชีวิต พิมพ์เมื่อ ๒๕๒๐ (เนื่องในวโรกาสวิสาขบูชา)

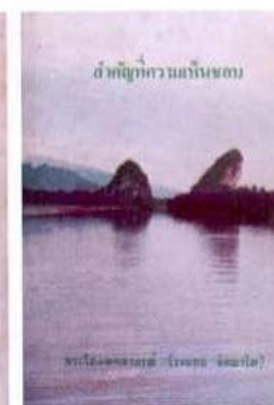
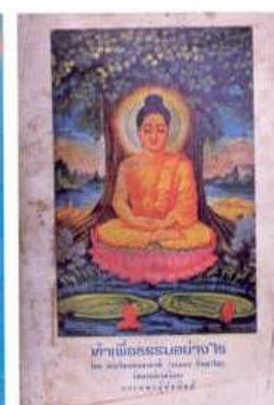
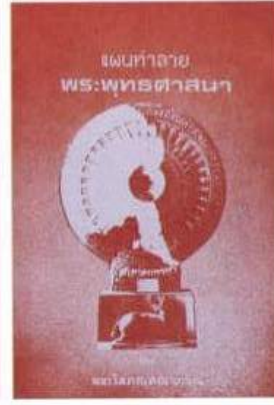

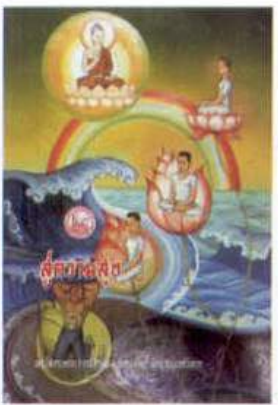
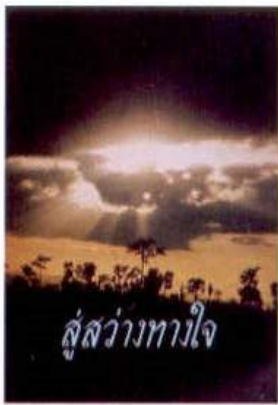
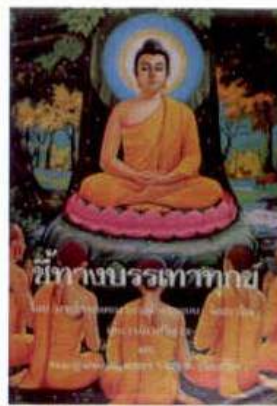
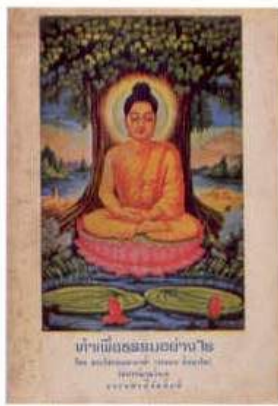
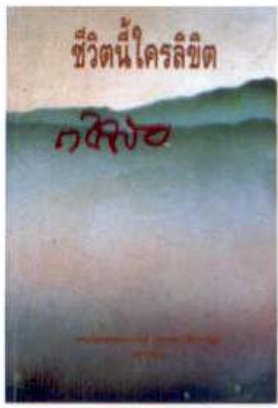
หนังสือที่เรียบเรียง ขณะเป็นสมณศักดิ์ พระโสภณคณาภรณ์

	พิมพ์เมื่อ
๑. หนังสือที่พิมพ์อันสูงสุดคืออะไร	๕ ธันวาคม ๒๕๒๑
๒. หนังสือทำเพื่อธรรมอย่างไร	เมษายน ๒๕๒๒
๓. หนังสือกุมาริปัญหา	๒๕๒๒
๔. ส่องสิ่งสงสัย	๒๕๒๒
๕. หนังสือตอบปัญหาพระพุทธศาสนา	๒๕๒๓
๖. หนังสือทำเพื่อธรรมอย่างไร	ตุลาคม ๒๕๒๓
๗. หนังสือรัตนจากชาดก	๒๑ กรกฎาคม ๒๕๒๓
๘. หนังสืออยู่ดีมีสุข	เมษายน ๒๕๒๔
๙. หนังสือชี้ทางบรรเทาทุกข์	วิสาขบูชา ปี ๒๕๒๔
๑๐. หนังสือชี้สุขเกษมสันต์	๒๕๒๔
๑๑. หนังสือนักศึกษาสงฆ์	พฤษภาคม ๒๕๒๔
๑๒. หนังสือพระพุทธศาสนามีคุณค่าต่อสังคมอย่างไร	กรกฎาคม ๒๕๒๔
๑๓. หนังสือศาสนาและสมณศักดิ์	ธันวาคม ๒๕๒๔
๑๔. หนังสือสู่สุขสันต์	มกราคม ๒๕๒๕
๑๕. อยู่ร่วมกันฉันมิตร (เอกสารปกป้องพระพุทธศาสนา) ๒๔ ต.ค., ๑๐ พ.ย. ๑ ธ.ค. ๒๕	
๑๖. หนังสือแผนทำลายพระพุทธศาสนา	พิมพ์ครั้งที่ ๑ ม.ค. ๒๖-๙ เม.ย. ๒๘ (ครั้งที่ ๙)
๑๗. หนังสือแสงส่องสุขสันต์	๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๖ (มาฆบูชา)
๑๘. หนังสือมาปกป้องพระพุทธศาสนาให้เกิด	๒๖ พฤษภาคม ๒๕๒๖
๑๙. หนังสือเรื่องเมื่อจิตสงบจะพบความสุข	วันอาสาฬหบูชา, เข้าพรรษา ก.ค. ๒๕๒๖
๒๐. หนังสือพระสูตรตันตปิฎกมัชฌิมนิกาย	พิมพ์ครั้งที่ ๒ ๒๕๒๖
๒๑. หนังสือปิดปก เปิดใจ	มีนาคม ๒๕๒๗
๒๒. หนังสือประทีปธรรมนำทางชีวิต	มีนาคม ๒๕๒๗
๒๓. หนังสือสำคัญที่ความเห็นชอบ	๒๕๒๗
๒๔. หนังสือเพื่อความสดใสแห่งชีวิต	มิถุนายน ๒๕๒๘, เมษายน ๒๕๒๒, ๒๔, ๓๑
๒๕. หนังสืออานุภาพน้ำพุทมนต์	๒ มิถุนายน ๒๕๒๘
๒๖. หนังสือสร้างเสริมสำนึก	๕ ธ.ค. ๒๘, ๕ ก.พ. ๒๙, ๕ ต.ค. ๒๙, ๕ พ.ย. ๒๙
๒๗. หนังสือพุทธทัศน์พัฒนา	วิสาขบูชา ๒๕๒๙, ๒๕๓๐ (แก้ไขเพิ่มเติม)
๒๘. หนังสือพระพุทธศาสนาให้อะไร (ไทย-อังกฤษ)	พิมพ์ครั้งที่ ๑ ๑๓ พ.ค. ๒๙, ครั้งที่ ๒ ต.ค. ๒๙ ครั้งที่ ๓ ธ.ค. ๒๙, ครั้งที่ ๔ ต.ค. ๓๐
๒๙. หนังสือพระพุทธศาสนาให้อะไร	๕ ธันวาคม ๒๕๒๙
๓๐. หนังสือพระพุทธศาสนากับความมั่นคงของชาติ	พฤษภาคม ๒๕๓๐
๓๑. หนังสืออานุภาพพระรัตนตรัย	พฤศจิกายน ๒๕๓๐

๓๒.หนังสือเส้นทางสร้างชีวิต	ธันวาคม ๒๕๓๐
๓๓. หนังสือสู่ความสุข	ธันวาคม ๒๕๓๐
๓๔. หนังสือพระธรรมนำชีวิต	กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑
๓๕. หนังสือความมหัศจรรย์ในพระพุทธศาสนา	ตุลาคม ๒๕๓๑
๓๖. หนังสือธรรมเป็นเครื่องครองชีวิตตามหลักพระพุทธศาสนา ๒๘ พ.ย.๒๕๓๑	
๓๗. หนังสือสวัสดินิรันดร	มกราคม ๒๕๓๒
๓๘. หนังสือชีวิตนี้ใครลิขิต	พิมพ์ครั้งที่ ๑ ๒๕๓๒, ๒๕๓๓
๓๙. หนังสือหลักวาทศิลป์	๒๕ เมษายน ๒๕๓๒
๔๐. หนังสือสู่สว่างทางใจ	กันยายน ๒๕๓๒
๔๑. หนังสือความจริงที่ควรมอง	๑ ตุลาคม ๒๕๓๒
๔๒. หนังสือตอบปัญหาทางพระพุทธศาสนา เล่ม ๑ -	
๔๓. หนังสือแผนทำลายพระพุทธศาสนา (ภาษาอังกฤษ) -	
๔๔. หนังสือพระพุทธศาสนาให้อะไร (ภาษาอังกฤษ) -	
๔๕. หนังสือทางบุญ	-
๔๖. ธรรมะแก้ปัญหาลังคมได้อย่างไร	-

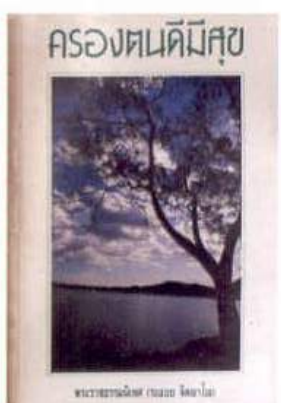
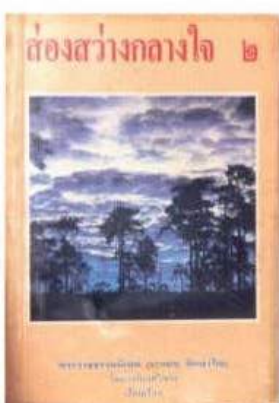
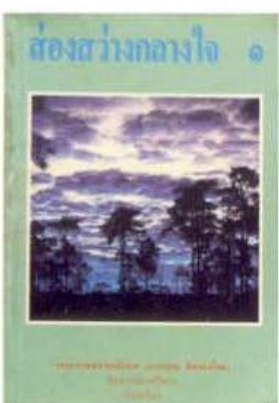
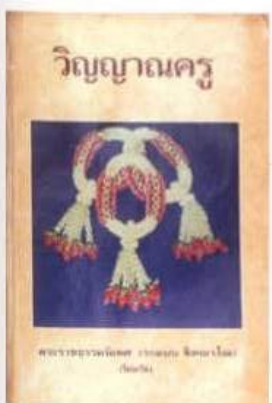
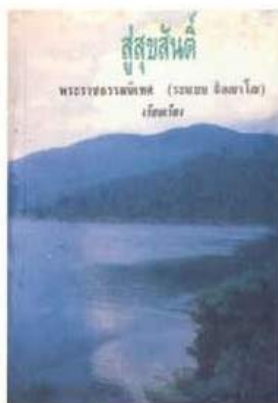
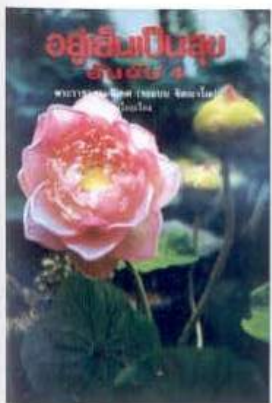
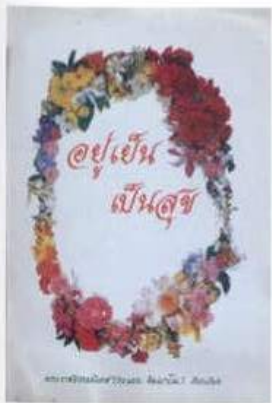
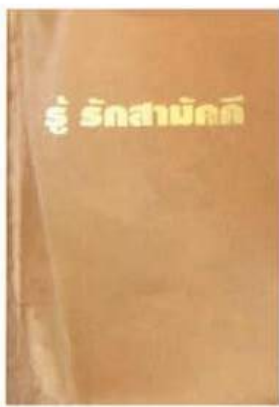

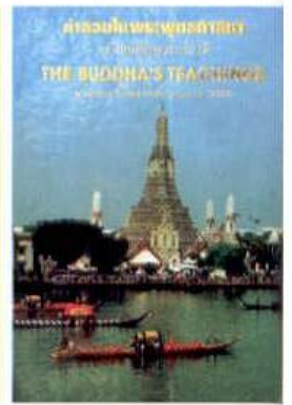
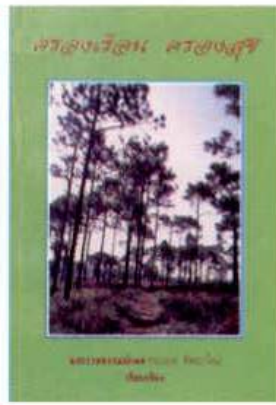
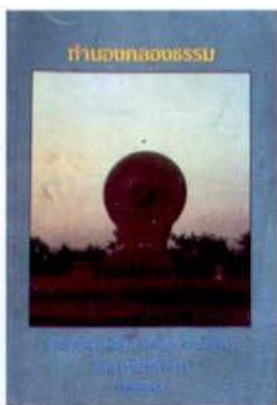
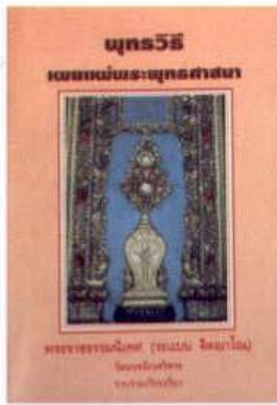
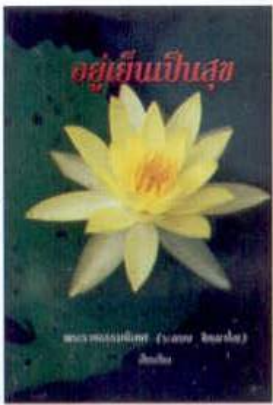
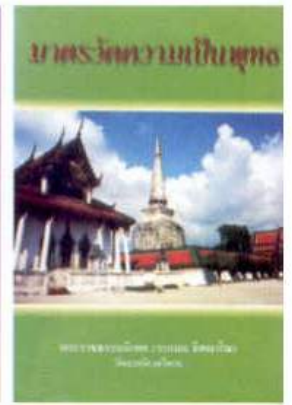
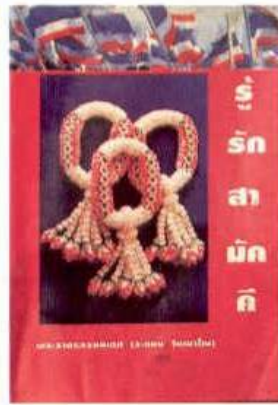
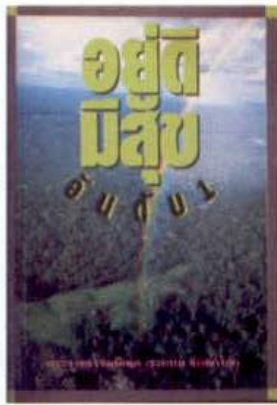
หนังสือที่เรียบเรียง ขณะเป็นสมณศักดิ์ พระราชธรรมนิเทศ

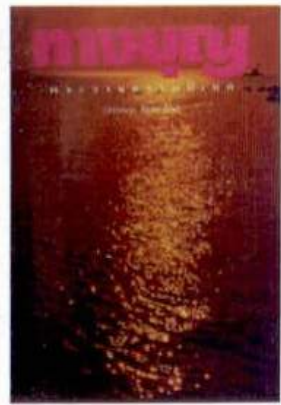
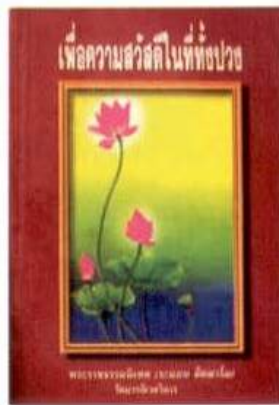
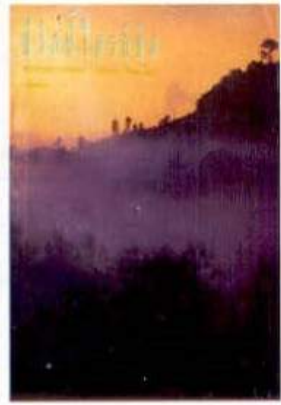
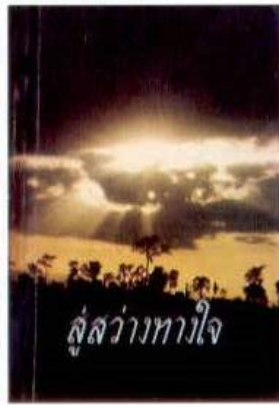
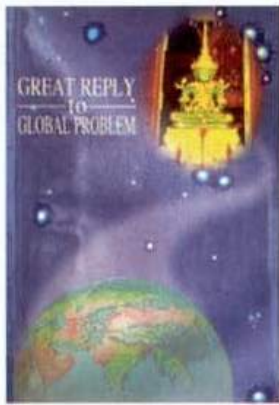
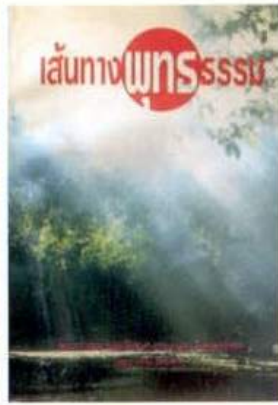
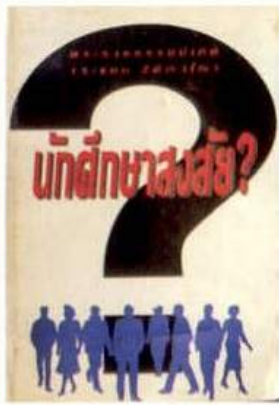
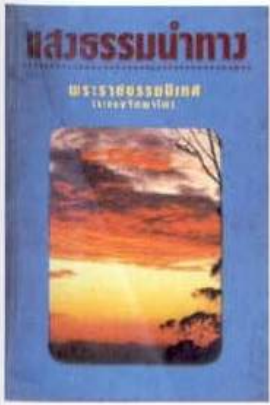
๑. หนังสือสวัสดิ์นรินทร์
 ๒. หนังสือสุขสันต์นรินทร์
 ๓. หนังสือครองตนดีมีสุข
 ๔. หนังสือทางบุญ
 ๕. หนังสือพระสูตรตันตปิฎก-สังยุตตนิกาย
 ๖. หนังสือวิญญานนคร
 ๗. หนังสือส่องสว่างกลางใจ ๑,๒
 ๘. หนังสือสู่สุขสันต์
 ๙. หนังสือรู้ไว้เข้าใจป่าแบกหาม
 ๑๐. หนังสือเส้นทางสร้างชีวิต
 ๑๑. หนังสือสู่สว่างทางใจ
 ๑๒. หนังสือมองเรา มองเขา
 ๑๓. หนังสือฐานใจผู้ไฝ่ธรรม
 ๑๔. หนังสือธรรมาธิปไตย
 ๑๕. หนังสือสู่ความสุข
 ๑๖. หนังสือปัญหานานาชาติ
 ๑๗. หนังสือหลักวาทศิลป์
 ๑๘. หนังสือให้นักศึกษาสงสัย
 ๑๙. หนังสือคำสอนในพระพุทธศาสนา
 ๒๐. หนังสือแสงธรรมนำทาง
 ๒๑. หนังสือรู้รักสามัคคี
 ๒๒. หนังสือนิเทศธรรม (ส่องสว่างกลางใจ ๑,๒)
 ๒๓. หนังสือทางสู่ความสงบ
 ๒๔. หนังสือเส้นทางพุทธธรรม
 ๒๕. หนังสือเรือนใจผู้ไฝ่สุข
 ๒๖. หนังสือปัญญารักษาตน
 ๒๗. หนังสือสร้างเสริมสำนึก
 ๒๘. หนังสือพระวินัยปิฎกย่อ (เล่ม ๒)
 ๒๙. หนังสือพระวินัยปิฎกย่อ (เล่ม ๑)
 ๓๐. หนังสือโลกทั้งผองพี่น้องกัน
 ๓๑. หนังสือพระพุทธศาสนากับไสยศาสตร์
 ๓๒. หนังสือครองเรือน ครองสุข
- พิมพ์เมื่อ
ครั้งที่ ๑ ๒๕๓๒, ครั้งที่ ๒ ๒ มี.ค.๓๔
มกราคม ๒๕๓๓
๒๕ เมษายน ๒๕๓๓
ครั้งที่ ๑ ๒๕๓๐, ครั้งที่ ๒ ๒๕๓๒
ครั้งที่ ๑, ๒๕๒๒, ครั้งที่ ๒ ๒๕๓๓
ครั้งที่ ๑ ๒๕๓๓
๒๕ เมษายน ๒๕๓๔
ครั้งที่ ๑ ๓ ต.ค.๒๕๓๓, ๒ ก.ค.๓๔
สิงหาคม ๒๕๓๔, ธันวาคม ๒๕๓๔
ครั้งที่ ๑ ๕ ธ.ค.๒๕๓๐, ๒๘ ก.ค.๓๔, ๓ ต.ค.๓๔
ครั้งที่ ๑ ๕ ธ.ค.๒๕๒๙, ๒๑ ม.ค.๓๐, ๓ ก.ค.๓๔
๕ กรกฎาคม ๒๕๓๔
๒๗ กรกฎาคม ๒๕๓๔
พฤศจิกายน ๒๕๓๔
มกราคม ๒๕๓๑, ก.ค.๓๒, มี.ค.๓๕
๓ ตุลาคม ๒๕๓๕
๑ ก.ค.๓๒, ม.ค.๓๓, มี.ค.๓๔, ม.ค.๓๖
กรกฎาคม ๒๕๓๖
๑ ตุลาคม ๒๕๓๕, ๒ ตุลาคม ๒๕๓๖
๒๕๓๖
ครั้งที่ ๑ ๕ ธ.ค.๒๕๓๖, ครั้งที่ ๒ ๕ ธ.ค.๔๒
๒๕๓๗ ครั้งที่ ๓ ๒๕๓๙ (วามิ ลำซำ)
เมษายน ๒๕๓๑, มี.ค.๓๔, ส.ค.๓๗
๕ ธันวาคม ๒๕๓๗
๕ ธันวาคม ๒๕๓๗
๑ เมษายน ๒๕๓๘
๒๕๓๘
ครั้งที่ ๑ ๒๕๒๐, ครั้งที่ ๔ ๒๕๔๐
ครั้งที่ ๑ ๒๕๑๙ ครั้งที่ ๕ ๒๕๔๐
๑ พฤษภาคม ๒๕๔๑
ธันวาคม ๒๕๔๐, กรกฎาคม ๒๕๔๑
๒๕๔๑

๓๓. หนังสือตามรอยปฐมสังฆรัตน	ครั้งที่ ๑ ๒๕๔๑
๓๔. หนังสือทำนองคลองธรรม	มหามกุฏ
๓๕. หนังสือประวัติพระพุทธศาสนา	ครั้งที่ ๔ ๒๕๔๒
๓๖. หนังสือแผนทำลายพระพุทธศาสนา(ปรับปรุง)	ครั้งที่ ๑ ก.ค. ๒๕๓๗, ๔ พ.ค.๔๒
๓๗. หนังสือเพื่อความสวัสดิ์ในที่ทั้งปวง	ครั้งที่ ๑ พ.ค.๔๑, ๒๕๔๑, พ.ค.๔๒
๓๘. หนังสือนี้คือพระพุทธศาสนา	ครั้งที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๒
๓๙. หนังสือโลกและชีวิตในวิถีแห่งธรรม	ครั้งที่ ๑ ธ.ค.๒๕๔๑,ครั้งที่ ๒ พ.ย.๔๒
๔๐. หนังสือมาตรวัดความเป็นพุทธ	ครั้งที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๒
๔๑. หนังสือศาสนทายาทคุณภาพ	ครั้งที่ ๑ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๒
๔๒. หนังสือพุทธวิธีในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา	ครั้งที่ ๑ ๒๕๔๐,ครั้งที่ ๒ ๒๕๔๒
๔๓. หนังสือความมหัศจรรย์ในพระพุทธศาสนา	
๔๔. หนังสือความมั่นคงของพระพุทธศาสนา	
๔๕. หนังสือพุทธทัศน์พัฒนา	
๔๖. หนังสืออนุภาพพระรัตนตรัย	
๔๗. หนังสือชีวิตนี้ใครลิขิต	
๔๘. หนังสือ Ejreat reply problem	
๔๙. หนังสือตอบปัญหานานาชาติ	
๕๐. หนังสือไตรรัตนานุภาพ	พิมพ์ครั้งที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒
๕๑. หนังสือพระธรรมนำชีวิต	วิสาขบูชา ๒๕๓๑

หนังสือเรียงยียง ณะเป็นสมณศักดิ์ พระเทพดิลก

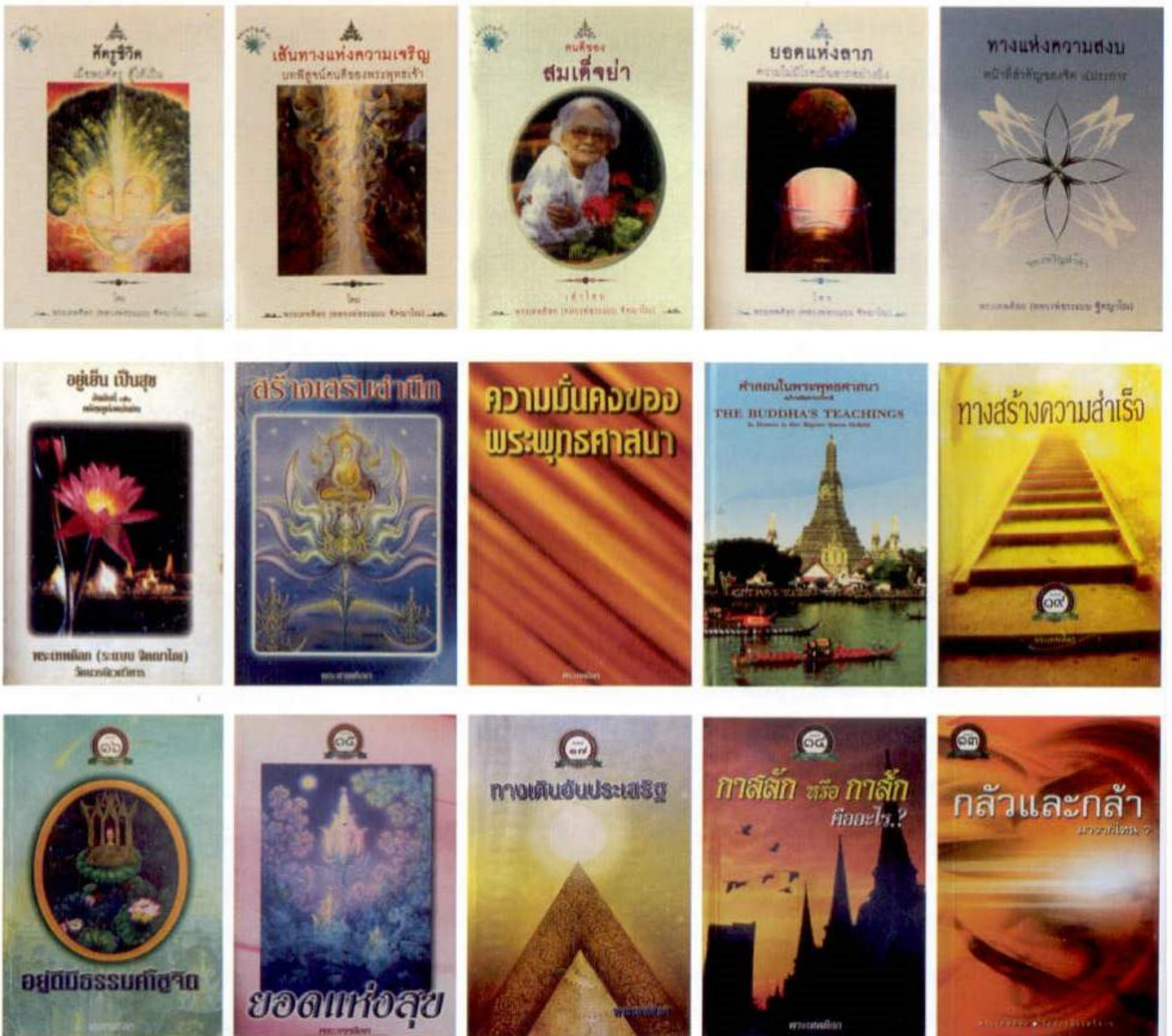
๑. หนังสือพุทธวิธีในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา	พิมพ์เมื่อ ครั้งที่ ๑ ๒๕๔๐
๒. หนังสือครองตนดีมีสุข	ครั้งที่ ๑-๘, ครั้งที่ ๙ ส.ค.๔๐
๓. หนังสือสุดต้นตอปฏิภก ขุททกนิกการ เล่ม ๑	มี.ย.๒๕๓๓ (มหามกุฏ)
๔. หนังสือเราเป็นใคร เป็นอะไร	๒๕ เมษายน ๒๕๔๒
๕. หนังสือนักศึกษาสงฆ์	๒๕๔๓
๖. หนังสือพระธรรมวินัย	๒๕๔๓ (มหามกุฏ)
๗. หนังสือศาสนทายาทคุณภาพ	ครั้งที่ ๑ ธ.ค.๔๒, ๒ ก.ย.๔๓
๘. หนังสือความเป็นครูอยู่ที่ไหน	กันยายน ๒๕๔๔
๙. หนังสือถ้าไม่ยกย่อง ก็อย่าเหยียบย่ำ	๒๕๔๔ (๔ ครั้ง)
๑๐. หนังสือ มาดี อยู่ดี ไปดี	พิมพ์ครั้งที่ ๑ วิสาขบูชา ๔๖
๑๑. หนังสือศาสนาอะไรเป็นศาสนาประจำชาติ	ครั้งที่ ๑ ๕ ก.ย.๔๖, ๒๕ก.ย.๔๖ ๕ธ.ค.๔๖, ๒๗ พ.ค.๔๗, ๕ธ.ค.๔๗
๑๒. หนังสือกาลามสูตรพูดไว้อย่างไร	ครั้งที่ ๑-๓, ๒๕๓๖-๔๖ ครั้งที่ ๔ ม.ค.๔๗
๑๓. หนังสือศาสนากับสันติภาพ	ครั้งที่ ๑ ๒๕๒๙, ครั้งที่ ๒ ๒๕๔๗
๑๔. หนังสือรู้จักสามัคคี	ครั้งที่ ๑ ๕ ธ.ค.๓๖, ๒๔ก.ย.๔๗, ๕ธ.ค.๔๗
๑๕. หนังสือสร้างเสริมสำนึก	ครั้งที่ ๑-๗ ปี ๒๕๒๕-๔๖, ครั้งที่ ๘ ธ.ค.๔๗
๑๖. หนังสือความมั่นคงของพระพุทธศาสนา	ครั้งที่ ๑-๘ ๒๕๒๖-๒๕๓๕ ครั้งที่ ๙ ธ.ค.๔๗
๑๗. หนังสือจากใจสู่ใจด้วยไมตรี (เล่ม ๑)	ครั้งที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๘
๑๘. หนังสือชีวิตนี้ใครลิขิต	ครั้งที่ ๑ ธ.ค.๒๕๓๒, พ.ค.๓๓, มี.ค.๔๘
๑๙. หนังสือวิถีแห่งความเป็นมนุษย์	ครั้งที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๘
๒๐. หนังสือบงอบายเบิกฟ้า	ครั้งที่ ๑ เม.ย.๒๔, ครั้งที่ ๒ ๒๕๓๐, ๓ ก.ย.๓๕, เม.ย.๔๘, พ.ค.๔๘
๒๑. หนังสือนิเทศธรรม	ครั้งที่ ๑ ๒๕ เม.ย.๓๔, ครั้งที่ ๔ ๓๑ ส.ค.๔๘
๒๒. หนังสือหลักแห่งกรรม	ครั้งที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๘
๒๓. หนังสือที่นี้ประเทศไทย	ครั้งที่ ๑ ๒๓ ต.ค.๔๘, ๕ ธ.ค.๔๘
๒๔. หนังสือพระพุทธศาสนากับรัฐธรรมนูญ	ครั้งที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๘
๒๕. หนังสือเพื่อความสวัสดิ์ในที่ทั้งปวง	ครั้งที่ ๑ พ.ค.๒๕๔๑, ครั้งที่ ๖ ก.พ.๔๙
๒๖. หนังสือฝันให้ไกล ไปให้ถึง	ครั้งที่ ๑ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙
๒๗. หนังสือกตัญญูต่อแผ่นดิน	ครั้งที่ ๑ วิสาขบูชา ๒๕๔๙
๒๘. หนังสือปลูกไมตรีอย่ารู้ร้าง	ครั้งที่ ๑ วิสาขบูชา ๒๕๔๙
๒๙. หนังสือเสริมสร้างสุขสันต์	ครั้งที่ ๑ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๙
๓๐. หนังสือความสำคัญที่เห็นชอบ	๑ ม.ค.๒๗, วิสาขบูชา ๒๕๕๐

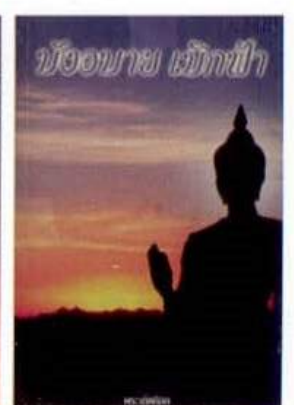
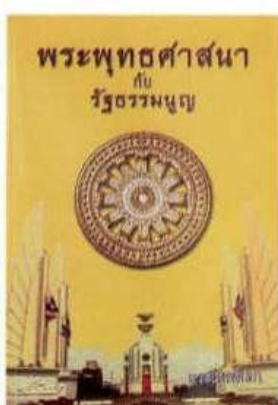
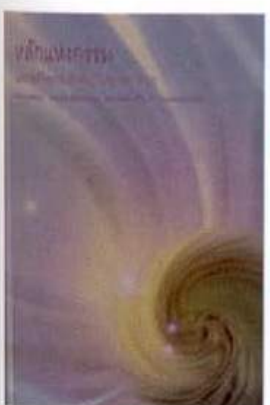
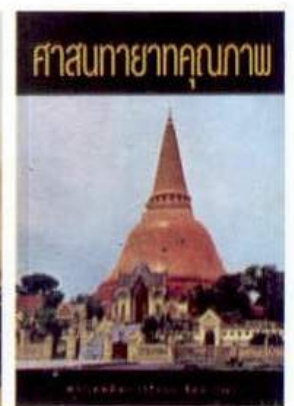
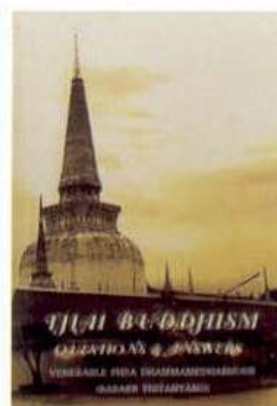
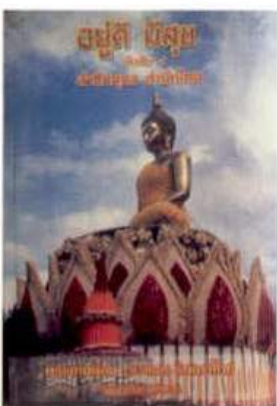
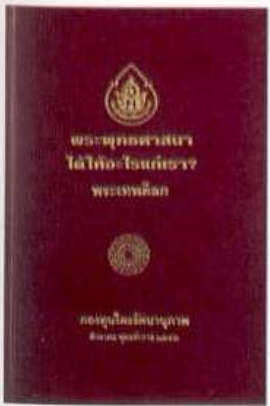
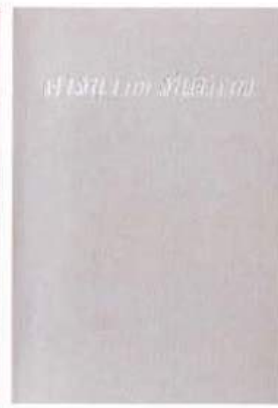
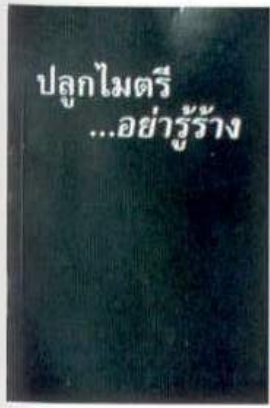
๓๑. หนังสือพุทธทัศน์พัฒนา	วิสาขบูชา ๒๕๒๙,๒๕๓๐,๒๕๕๐
๓๒. หนังสือได้ร่มพระโพธิญาณ	ครั้งที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐
๓๓. หนังสือภิกษุสันดานกามีปัญหาตรงไหน	ครั้งที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๐
๓๔. หนังสือตอบปัญหานานาชาติ	พิมพ์ครั้งที่ ๓ ๓ ต.ค.๒๕๕๐
๓๕. หนังสือพุทธประวัติ เฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา	ครั้งที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๐
๓๖. หนังสือสมานฉันท์เป็นทางสายกลาง	ครั้งที่ ๑ มาฆบูชา ๒๕๕๑
๓๗. หนังสือเพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนา	ครั้งที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๑
๓๘. หนังสือพระพุทธรูปในอนาคต	ครั้งที่ ๑ วิสาขบูชา ๒๕๕๑
๓๙. หนังสือพุทธธรรมนำทาง	ครั้งที่ ๑ วิสาขบูชา ๒๕๕๑
๔๐. หนังสือธรรมะมาลัย	ครั้งที่ ๑ วิสาขบูชา ๒๕๕๑
๔๑. หนังสือพระพุทธรูปให้อะไรแก่เรา	ครั้งที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๑
๔๒. หนังสือส่องวุดฒิพุทธศาสน์	ครั้งที่ ๑ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒
๔๓. หนังสือยุติธรรมอยู่ตรงไหน ใครเห็นบ้าง	ครั้งที่ ๑ วิสาขบูชา ๒๕๕๒
๔๔. หนังสือมาลัยคล้องใจคน	ครั้งที่ ๑ ๑๙ เม.ย.๕๒, วิสาขบูชา ๕๒
๔๕. หนังสือเพื่อนคู่คิด มิตรคู่ใจ	ครั้งที่ ๑ วิสาขบูชา ๒๕๕๒
๔๖. หนังสือธรรมคือคุณากร	ครั้งที่ ๑ วิสาขบูชา ๒๕๕๒
๔๗. หนังสือมองโลกอย่างรู้เท่าทัน ตามความเป็นจริง	ครั้งที่ ๑ วิสาขบูชา ๒๕๕๒
๔๘. หนังสือวิสาขบูชา	ครั้งที่ ๑ วิสาขบูชา ๒๕๕๒
๔๙. หนังสือส่องสิ่งสงสัย	ครั้งที่ ๕ ๒๕๕๒
๕๐. หนังสือสารัตถะวิชาการพระพุทธศาสนา	ครั้งที่ ๑ ๒๕๕๓
๕๑. หนังสืออยู่ดี มีสุข (๔ เล่ม)	พิมพ์เมื่อ ๒๕๓๕,๔๒,๔๓,๔๔
๕๒. หนังสืออยู่เย็นเป็นสุข (๑๙ เล่ม)	พิมพ์เมื่อ ม.ค.๒๕๓๔ - ม.ค.๒๕๕๓
อันดับที่ ๑ เรื่องอยู่เย็นเป็นสุข	โดย พระโสภณคณาภรณ์
อันดับที่ ๒ เรื่องสุขสันต์นิรันดร	โดย พระราชธรรมนิเทศ
อันดับที่ ๓. เรื่องยิ่งให้ ยิ่งได้	โดย พระราชธรรมนิเทศ
อันดับที่ ๔ เรื่องส่งความสุข	โดย พระราชธรรมนิเทศ
อันดับที่ ๕ เรื่องแนวทางสร้างสุข	โดย พระราชธรรมนิเทศ
อันดับที่ ๖ เรื่องทางเกิดประโยชน์	โดย พระราชธรรมนิเทศ
อันดับที่ ๗ เรื่องยอดแห่งความสุข	โดย พระราชธรรมนิเทศ
อันดับที่ ๘ เรื่องเพื่อความร่มเย็น	โดย พระราชธรรมนิเทศ
อันดับที่ ๙ เรื่องคนดีของสมเด็จพระเจ้า	โดย พระเทพดิลก (๒๕๔๑)
อันดับที่ ๑๐ เรื่องสำคัญที่จิตอย่าวิกฤต	โดย พระราชธรรมนิเทศ (๔๒)
อันดับที่ ๑๑ เรื่องจุดหมายปลายทาง	โดย พระเทพดิลก
อันดับที่ ๑๒ เรื่องกตัญญูต่อแผ่นดิน	โดย พระเทพดิลก
อันดับที่ ๑๓ เรื่องกลัวและกล้ามาจากไหน	โดย พระเทพดิลก

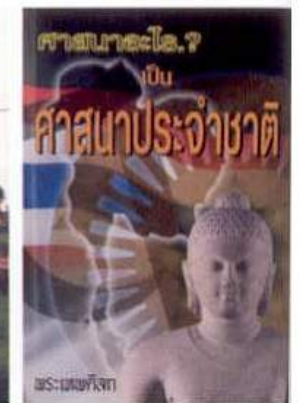
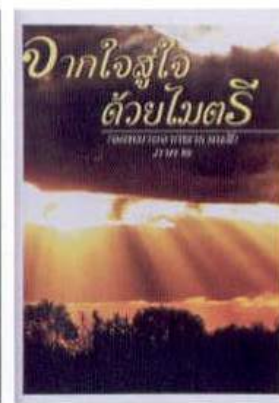
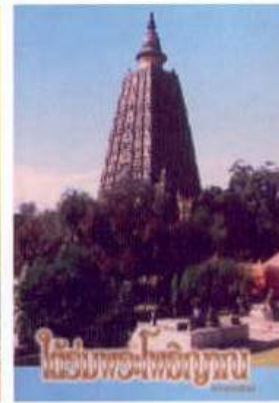
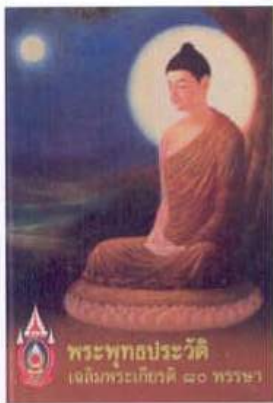
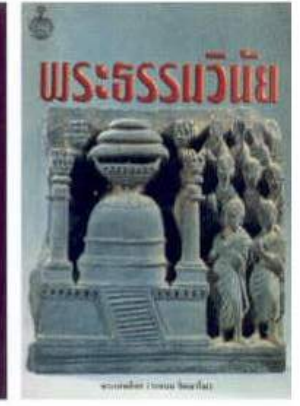
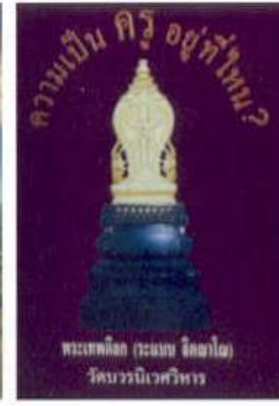
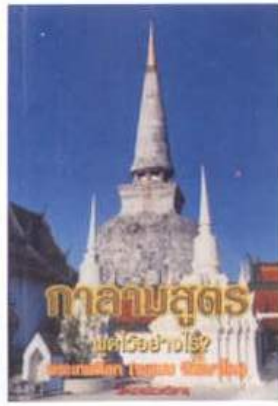
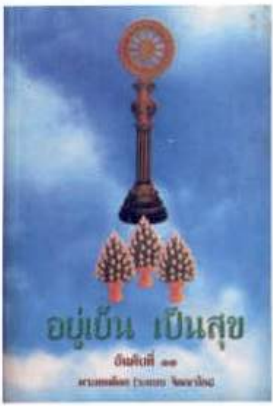
อันดับที่ ๑๔ เรื่องกาสลัก หรือกาสั๊กคืออะไร โดย พระเทพดิลก
 อันดับที่ ๑๕ เรื่องยอดแห่งสุข โดย พระเทพดิลก
 อันดับที่ ๑๖ เรื่องดีมีธรรมคำชูจิต โดย พระเทพดิลก
 อันดับที่ ๑๗ เรื่องทางเดินอันประเสริฐ โดย พระเทพดิลก
 อันดับที่ ๑๘ เรื่องเส้นทางเกียรติยศ โดย พระเทพดิลก
 อันดับที่ ๑๙ ทางสร้างความสำเร็จ โดย พระเทพดิลก

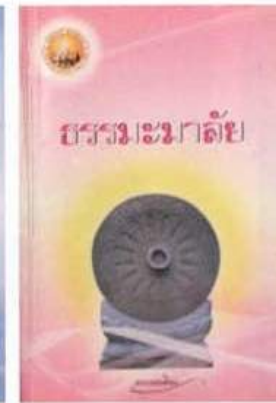
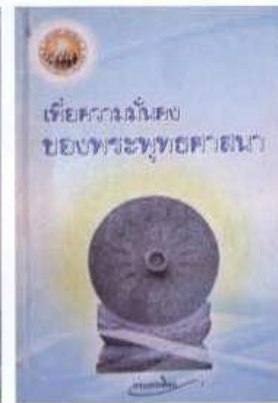
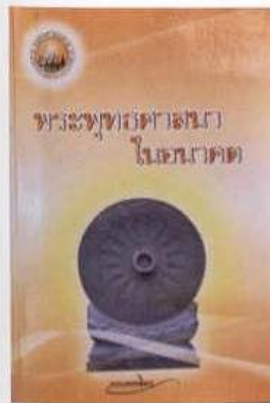
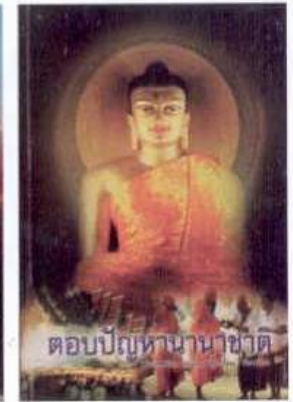
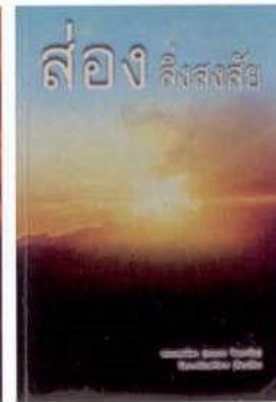
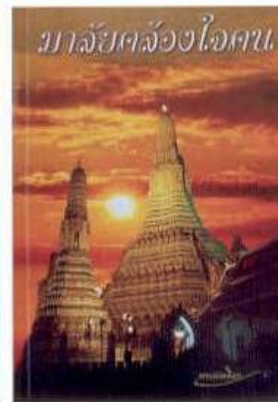
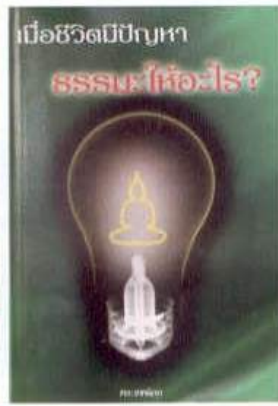
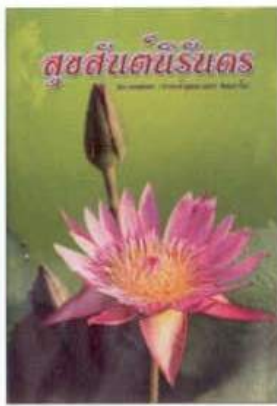
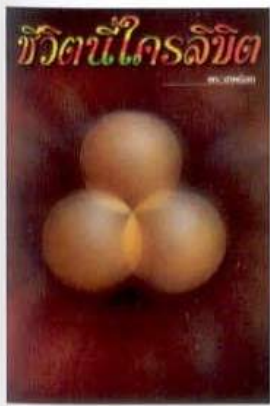
๕๐. หนังสือของขวัญล้ำค่า (ธรรมสภา)

๑. คัมภีร์ชีวิต
๒. เส้นทางแห่งความเจริญ
๓. คนดีของสมเด็จพระเจ้า
๔. ยอดแห่งลาภ
๕. ทางแห่งความสงบ

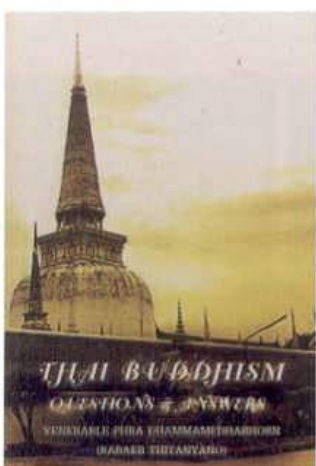

หนังสือเรียงเรียง ขณะเป็นสมณศักดิ์ พระธรรมเมธาภรณ์ (ระแบบ จิตภาโณ) มีดังนี้

1. Thai Buddhism Question answers
2. หนังสือเมื่อข้องใจ ก็ไขชาน
3. หนังสือสองสิ่งสงสัย (๘๐ ปี) ๒๕ เม.ย. ๕๗
4. ทางเดินอันประเสริฐ (อยู่เย็น เป็นสุข ๑๗)
5. เมื่อชีวิตมีปัญหารรรมะให้อะไร (อยู่ดี มีสุข ๕)
6. หนังสือสองสิ่งสงสัย
7. นักศึกษาสงสัย (ฉบับปรับปรุง)
8. นักศึกษาสงสัย (ฉบับปรับปรุง) (รูปภาพท่าน)
9. หนังสือสองวุฒิพุทธศาสน์
10. หนังสือปัญหานานาชาติ

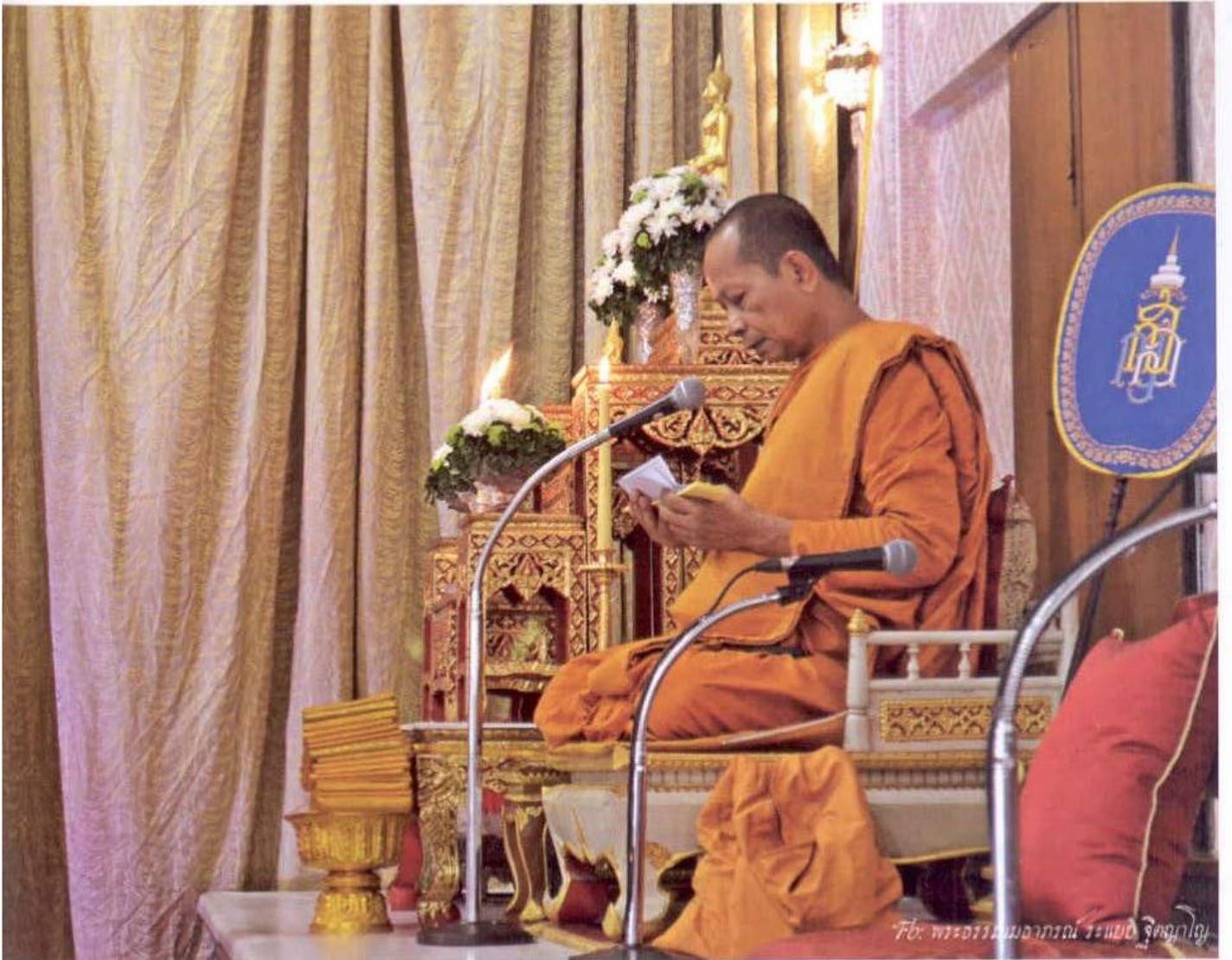
พิมพ์เมื่อ มี.ค. ๒๕๕๔
 พิมพ์เมื่อ ๒๙ พ.ค. - ๔ มิถุนายน ๒๕๕๕
 พิมพ์ครั้งที่ ๒ พุทธศักราช ๒๕๕๗
 พิมพ์เมื่อ ม.ค. ๕๐, ครั้งที่ ๒ ๑๓ พ.ค. ๕๗
 พิมพ์ครั้งที่ ๑ มาฆบูชา ๕ มี.ค. ๕๗,
 ครั้งที่ ๒ วิสาขบูชา ๑๓ พ.ค. ๕๗
 ครั้งที่ ๓ ๒๕๕๘, ครั้งที่ ๔ พ.ค. ๕๘
 (ครบ ๘๑ ปี) พิมพ์ครั้งที่ ๒ ๒ เมษายน ๒๕๕๘
 พิมพ์ ๒๕ เม.ย. ๕๘, ๒๕ พ.ค. ๕๘ (ทำบุญ สัตตมวาร)
 (รูปภาพท่าน) พิมพ์ทำบุญ ๘ กรกฎาคม ๕๘
 (โอกาสครบปัญญาสมวาร) (๑,๐๐๐ เล่ม)
 พิมพ์ครั้งที่ ๕ ๒๕ สิงหาคม ๕๘
 (โอกาสครบศตมวาร) (๑,๐๐๐ เล่ม)

CD เผยแผ่ธรรมะ (ส่วนหนึ่ง)

เทศน์เรื่อง สังฆโสภณ

งานบำเพ็ญกุศลสัตตมวาร พระธรรมเมธาภรณ์
วันจันทร์ที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๘ ขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๗
ณ ศาลา ๑๕๐ ปี วัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมา สมฺพุทฺธสฺส ฯ
โย โหติ พฺยตฺโต จ วิสารโท
พหุสฺสุโต ธมฺมธโร จ โหติ
ธมฺมสฺส โหติ อนุธมฺมจาริ
ส ตาทีโส วุจฺจติ สังฆโสภณติ.

บัดนี้ จักได้รับประทานแสดงพระธรรมเทศนา ในสังฆโสภณกถา ว่าด้วยพระเถระผู้สร้างความมั่งคั่งแก่สงฆ์
ปรารภงานบำเพ็ญกุศลทักษิณานุปทานสัตตมวาร ถวายในท่านเจ้าคุณอาจารย์ พระธรรมเมธาภรณ์ (ระแบบ จิตภาโณ)
เปรียญธรรม ๖ ประโยค นักธรรมชั้นเอก ปริญาโท จากมหาวิทยาลัยพายัพ หรือ บานาร์ฮินดูนิเวศวิทยา อดีต
ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร อดีตเลขาธิการศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย ในพระสังฆราชูปถัมภ์
และอดีตประธานกรรมการบริหารศูนย์พิทักษ์พระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย โดยคณะสงฆ์วัดบวรนิเวศวิหาร มีเจ้า
ประคุณสมเด็จพระวันรัตเป็นประธาน พร้อมด้วยคณะสงฆ์ อุบาสกอุบาสิกา พร้อมทั้งบรรดาศิษยานุศิษย์ พร้อมใจกัน
บำเพ็ญกุศลทักษิณานุปทานอุทิศ ที่เป็นไปโดยคตินิยมในทางพระพุทธศาสนา ทั้งแสดงออกซึ่งกตัญญูตเวทีตามธรรม
ตามสมควรแก่ฐานะเป็นลำดับไป

ท่านเจ้าคุณอาจารย์พระธรรมเมธาภรณ์นั้น ได้ถึงแก่ภรรณภาพลง ที่โรงพยาบาลวิชัยยุทธ เมื่อเวลา ๐๓.๒๐ น.
ของวันพฤหัสบดีที่ ๑๘ พฤษภาคมนี้ ด้วยโรคร้ายรุมเร้าจนเกินกว่าที่นายแพทย์จะเยียวยาต้านทานได้ ขณะที่มีอายุ
ยืนยาวมาได้ ๘๑ ปีกับ ๒๓ วัน คือท่านได้ถือกำเนิดเกิดมาในโลกนี้เมื่อ วันที่ ๒๕ เดือนเมษายน เมื่อ ๘๑ ปีที่ผ่านมา
แล้ว แล้วก็เติบโตมากับห้องทุ่งห้องนา มีสังเขปประวัติว่า

พระธรรมเมธาภรณ์ นามเดิม ระแบบ พรหมพันธุ์ เกิดเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๔๗๗ ณ ตำบลเกาะ
หวด อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นบุตรของนายชวน-นางกั้ง พรหมพันธุ์ และเป็นพี่ชายต่างมารดาของ
นายจตุพร พรหมพันธุ์ ได้บรรพชาเป็นสามเณรในปี พ.ศ. ๒๔๙๒ ณ วัดมหาธาตุ โดยมีพระครูบริหารสังฆกิจ (ตั้ง)
เป็นพระอุปัชฌาย์ อยู่วัดศึกษาพระปริยัติธรรมจนสอบได้นักธรรมชั้นโทแล้วลาสิกขา ต่อมาได้อุปสมบทเป็นพระภิกษุในปี
พ.ศ. ๒๔๙๘ ณ พัทธสีมาวัดเกาะจาก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีพระครูโพธิธรรมาภรณ์ วัดสวนปาน
อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นพระอุปัชฌาย์ ได้รับฉายาคือนามหรือชื่อทางพระศาสนาว่า “จิตภาโณ” อัน
แปลได้ว่า “ผู้มีญาณคือปัญญาดำรงมั่น” ต่อมาได้เป็นศิษย์ของพระรัตนธัชมุนี (แบน คณฐาภรณ์) วัดพระมหาธาตุ
วรมหาวิหาร จังหวัดนครศรีธรรมราชและได้เป็นศิษย์เริ่มศึกษาพระบาลีเป็นปฐมกับพระเถระคือ สุธรรมาธิบดี (เพิ่ม)
อดีตเจ้าอาวาสวัดราชาธิวาสวิหาร สมัยดำรงสมณศักดิ์ที่พระอริยคุณาภรณ์

การศึกษา ในเบื้องต้นจบการศึกษาชั้นมัธยมปีที่ ๑ จากโรงเรียนปากพนังวิทยา อำเภอปากพนัง จังหวัด
นครศรีธรรมราช การศึกษาพระปริยัติสอบได้นักธรรมชั้นเอก ณ สำนักเรียนวัดเกาะจาก สอบได้เปรียญธรรม ๖
ประโยค ณ สำนักเรียนวัดบวรนิเวศวิหาร จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจาก สภาการศึกษามหาจุฬาราชวิทยาลัย จบ
ปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยพายัพประเทศอินเดีย ด้วยความรู้ความสามารถและความเปรี๊ยะปราด จึงได้รับความไว้วาง

วางใจให้ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะสังคมศาสตร์ สภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัยอยู่ระยะสมัยหนึ่งช่วง พ.ศ. ๒๕๒๐ ต่อมาคงมีภาระมากจึงรับแต่ภาระสอนอย่างเดียว

ด้านสมณศักดิ์ ท่านเจ้าคุณอาจารย์ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดพระราชทานสัญญาบัตรตั้งสมณศักดิ์ โดยลำดับคือ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๐ เป็นพระราชราชาคณะชั้นสามัญที่ พระโสภณคณาภรณ์ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๒ เป็นพระราชราชาคณะชั้นราชที่ พระราชธรรมนิเทศ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นพระราชราชาคณะชั้นเทพที่ พระเทพดิลก ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นพระราชราชาคณะชั้นธรรมที่ พระธรรมเมธาภรณ์ สุนทรธรรมภาณี ตรีปิฎกวจนาลังการ ศาสนภารธุราทร ยติคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี รวมเวลาดำรงสมณศักดิ์ชั้นธรรม ๔ ปีครึ่ง มาถึงวันนี้สรีระร่างกายอันประกอบด้วยธาตุ ๖ คือดิน น้ำ ไฟ ลม อากาศ วิญญาณ ได้แยกจากกันไปแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิญญาณธาตุ ที่แยกจากร่างกายที่นอนสงบนิ่งอยู่นี้ อย่างไม่มีโอกาสหวนกลับคืนมาเป็นดังเดิมได้เป็นแน่ ยังคงเหลืออยู่แต่ผลงาน และคุณงามความดี ซึ่งพระเถระจารย์ผู้นี้ อย่างน้อยมีคุณสมบัติโดดเด่น ๕ ประการ ก็ประกอบสอดคล้องคล้อยตามพระบาลีพุทธบรรพชา ที่ได้ยกขึ้นแสดงเป็นอุเทศบทแห่งพระธรรมเทศนาเบื้องต้นแล้วนั้นว่า โย โทติ พยตโต จ วิสารโท เป็นอาทิ แปลว่าพระเถระรูปใด ๑. พยตโต เป็นผู้ฉลาด ๒. วิสารโท เป็นผู้แก้หลักล้ำ ๓. พหุสสุโต เป็นผู้คงแก่เรียนสดับรับฟังมาก ๔. ธมมธโร เป็นผู้ทรงธรรม และ ๕. ธมมานุธรรมจารี เป็นผู้ประพฤติธรรมสมควรแก่ธรรม ซึ่งขอนำมาอธิบายขยายความสักเล็กน้อย โดยสมควรแก่เวลาต่อไปว่า

ประการที่ ๑ ท่านเจ้าคุณอาจารย์ พระธรรมเมธาภรณ์นั้นเป็นพระเถระผู้ฉลาดปราดเปรื่อง ทั้งในคดีโลกและในคดีธรรม สามารถน้อมนำพระธรรมคำสอนของพระบรมศาสดามาช่วยแก้ไขปัญหาตนและสังคมได้ในทุกเรื่อง ปราดเปรื่องที่จะยกข้อธรรมขึ้นแสดงได้โดยพลัน ตั้งแต่ผู้เทศน์ได้เข้ามาอยู่กรุงเทพฯ ฯ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๙ ก็ติดตามท่านมาด้วยความสนใจ ต่อมาได้โอกาสเข้าศึกษาที่สภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย ได้โอกาสเป็นศิษย์จึงนึกภูมิใจว่าเราโชคดีไม่น้อยไปกว่าใคร คนไทยทั้งประเทศเชื่อว่าพอใจ กับสิ่งที่ท่านเจ้าคุณอาจารย์อบรมสั่งสอน

ประการที่ ๒ วิสารโท ท่านเจ้าคุณอาจารย์เป็นพระเถระที่แก้หลักล้ำ เป็นความแก้แล้วตามแนวธรรม เพราะมีเวสารัชชกรณธรรมพร้อมทั้ง ๕ ประการ คือศรัทธาแน่นมั่นในพระรัตนตรัย รักษา ประคับ ประคองไว้ซึ่งศีลอย่างสมบูรณ์ ชื่อนี้ศิษย์ผู้เฝ้าดูแลตอนอาพาธย่อมรู้ดี ด้วยว่าแม้ตนเองนอนอยู่บนเตียงผู้ป่วยช่วยตัวเองไม่ได้ ก็ยังไม่ยอมพลาดจากศีล เป็นผู้สดับรับฟังมากคงแก่เรียน แม่นยำในตำรา ไม่พลาดจากสัมมาปฏิบัติ มีความแก้หลักล้ำอาจหาญที่จะแสดงออก ถูกเป็นถูก ผิดเป็นผิด จนไม่ยอมถนอมตัวเพื่อก้มหัวให้ความไม่ถูกต้อง มีความรอบรู้กว้างไกลและลุ่มลึกในพระธรรม ซึ่งบางครั้งก็ทำให้นำมาซึ่งความไม่รื่นรมย์กับใครได้เหมือนกัน

ประการที่ ๓ พหุสสุโต ท่านเจ้าคุณอาจารย์พระธรรมเมธาภรณ์นั้น กล่าวได้ว่ามีปัญหาบารมีที่ได้สร้างสมมาแต่ชาติปางก่อนเป็นพรสวรรค์ มาถึงชาติปัจจุบันก็ได้พระอุปัชฌายาจารย์ที่เป็นปราชญ์ ทั้ง ได้โอกาสอยู่ศึกษาในสำนักวัดบวรนิเวศวิหาร อันอาจนับได้ว่าเป็นสำนักตักศิลาแห่งรัตนโกสินทร์ฝ่ายธรรมยุต ท่านจึงได้พบกับที่สุดแห่งความดีงามและความเก่งกล้าสามารถ

ประการที่ ๔ ธมมธโร ผู้ทรงพระธรรม จากที่ท่านเจ้าคุณอาจารย์ ได้ทำงานเผยแผ่พระศาสนา มาเป็นเวลา ๔๐ กว่าปี มีหนังสือตำรับตำรามากกว่า ๓๐๐ เล่ม มีผู้ศึกษานำไปอ้างอิงทางการศึกษาวิจัยมากมาย มีเทปคาสเซ็ทคำบรรยายรวมทั้งแผ่นซีดี วีซีดีและดีวีดี นับพันเรื่อง บรรยายธรรมทั้งทางวิทยุและโทรทัศน์ ทั้งรับไปบรรยายในห้องประชุม ทั้งในส่วนราชการและภาคส่วนเอกชน ทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและในระดับอุดมศึกษา รวมทั้งการอบรมกรรมฐานแทนเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช ที่ติก สว ธรรมนิเวศมาเป็นเวลาหลายปี เคยได้ยืมท่านศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.วิษณุ เครืองาม กล่าวคำชื่นชม โดยเฉพาะอย่างยิ่งหนังสือตอบปัญหานานาชาติ

ที่สามารถแก้ปัญหาได้ ทุกเรื่อง ท่านยังเสนอว่าหนังสือเล่มนี้ควรจะตั้งชื่อว่า “กุมารีปัญหา” หนังสือเล่มนี้ได้รับการแปลเป็นภาษาอังกฤษสมบูรณ์มานานแล้ว

ประการที่ ๕ อันเป็นประการสุดท้ายคือ ธรรมานุธรรมจารี ผู้ประพจน์ธรรมสมควรแก่ธรรม จะเห็นได้ว่าท่านเจ้าคุณอาจารย์พระธรรมเมธาภรณ์นั้น มิได้วางตนเป็นผู้บอกให้ผู้อื่นปฏิบัติแต่ฝ่ายเดียว ท่านเอง เป็นพระเถระที่แตกฉานปริยัติ เครื่องครัดพระวินัย ไส้ใจกรรมฐาน เป็นผู้ที่มีปณิธานแน่วแน่ เป็นผู้ปฏิบัติเสมอต้นเสมอปลายจนวินาทีสุดท้ายแห่งชีวิต

ทั้งหมดนั้น ว่าโดยคุณสมบัติ ที่เป็นที่ประจักษ์ชัดในพระเดชพระคุณท่าน เมื่อว่าโดยอธยาศัยส่วนตัว ย่อมรู้ย่อมทราบกันไปทั่วว่าพระธรรมเมธาภรณ์ (ระแบบ จิตฺตญาณโณ) รูปนี้นั้นเป็นพระเถระที่งดงาม ตั้งแต่หนุ่มจิ๋วก็เรียบร้อยเอาเป็นแบบอย่างได้ สมนามว่าระแบบคือมีระเบียบแบบแผนที่ดี เจอหน้ากันเมื่อไหร่ก็มักจะทักก่อนและทักด้วยความเมตตา เป็น สุขสมภาโส ทักทายพูดจาให้ผู้เข้าใกล้สบายใจ ท่าน อุตฺตมานุโข ไม่ก้มหน้าให้ผู้เข้าใกล้เกิดความหวาดประหวั่นสะอึกกลัว ปฐมภาณี เป็นผู้ทักก่อน เป็นการให้ความอุ่นใจก่อน จริยาเหล่านี้ทำให้ผู้ที่เข้าใกล้เกิดความอุ่นใจ

ท่านเจ้าคุณอาจารย์นั้น ท่านไม่ค่อยมีพรสวรรค์ด้านนวัตกรรมการก่อสร้าง แต่อย่างน้อยก็ได้สร้างอนุสรณ์สถานถวายแก่อาจารย์สำหรับเป็นที่พักพระสงฆ์ภายในวัดและพระอาคันตุกะไว้หลังหนึ่ง ที่วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัดนครศรีธรรมราช มีขนาดกว้างใหญ่พอสมควร ตั้งชื่อกุฏิหลังนั้นไว้ว่ากุฏิไตรรัตนานุภาพ ซึ่งผู้เทศน์เองก็เคยได้ไปฟังปาฐกถาบายบุญพักผ่อนมาหลายครั้ง และปรารถนาจะสร้างอาคารที่ทำการศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย ที่ตำบลหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี อันนี้ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ท่านตั้งไว้ ร่างกายมีอันต้องผจญกับชันฆมารเสียก่อนและถึงกับพ่ายแพ้ต่อมัจจุรณในที่สุด ศิษยานุศิษย์จะไปช่วยต่อยอดส่วนนี้ ก็คงจะเป็นที่ยินดีพอใจของท่านอาจารย์ไม่น้อยเลย นี้อาจจะมีส่วนอื่นบ้างที่ผู้เทศน์ยังไม่ทราบ

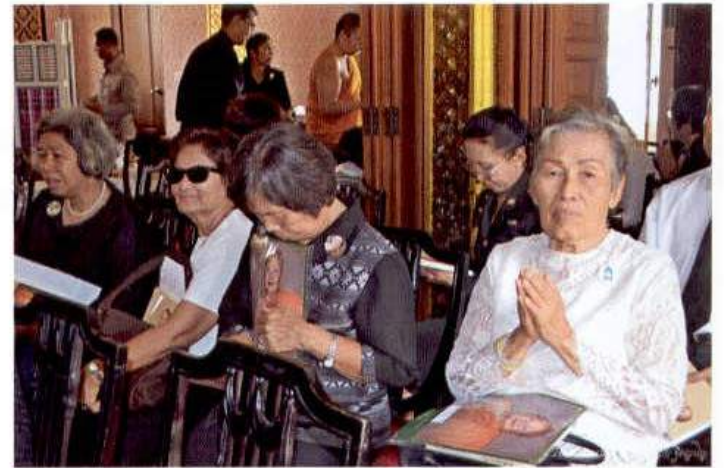
รวมความโดยสรุปว่า ท่านเจ้าคุณอาจารย์พระธรรมเมธาภรณ์นั้น เมื่อได้อุบัติมาในโลกนี้ ท่านได้ทำหน้าที่ของท่านแล้ว ตั้งแต่อุทิศถวายชีวิตไว้ในพระพุทธศาสนา ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนจนมีความแตกฉาน ปฏิบัติงานเน้นการเผยแผ่พระธรรมวินัย คำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ด้วยความกล้ากล้าและความสามารถ ซึ่งอาจจะถูกใจใครบ้าง ไม่ถูกใจใครบ้าง เป็นเรื่องธรรมดา ที่ว่าจะทำหน้าที่ให้ถูกใจใครไปเสียทุกคนนั้นย่อมจะเป็นไปไม่ได้ แต่เมื่อการกระทำนั้นถูกต้องตามธรรม เป็นการปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม คนดีมีธรรมก็ย่อมจะมีความพึงพอใจ และย่อมเป็นไปเพื่อความถูกต้องและเป็นไปเพื่อความมั่นคงถาวรแห่งพระพุทธศาสนา อันจะเป็นประโยชน์เกื้อกูลแก่สาธุชนคนดีสืบไป

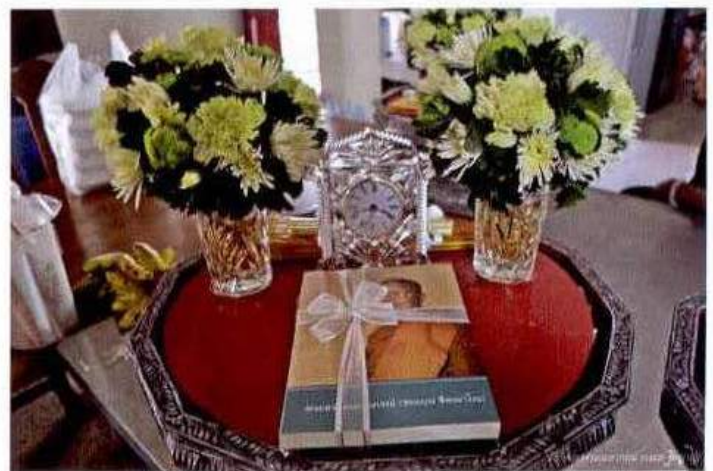
ในส่วนของท่านเจ้าคุณอาจารย์ ด้วยความมีคุณสมบัติที่น่าปรารถนาที่ได้แสดงมา แสดงชัดว่าท่านเป็นสังฆโลกโณ คือเป็นพระเถระผู้มีความงดงามแห่งหมู่คณะ เป็นผู้ที่เสริมสร้างหมู่คณะให้มีความงดงามด้วยศีลด้วยธรรม นำมาซึ่งความภาคภูมิใจของบรรดาพระเถระและมวลหมู่ศิษยานุศิษย์ เป็นแบบอย่างที่ดีงามให้ศิษย์ได้ดำเนินเจริญรอยตามต่อไปสืบกาลนาน

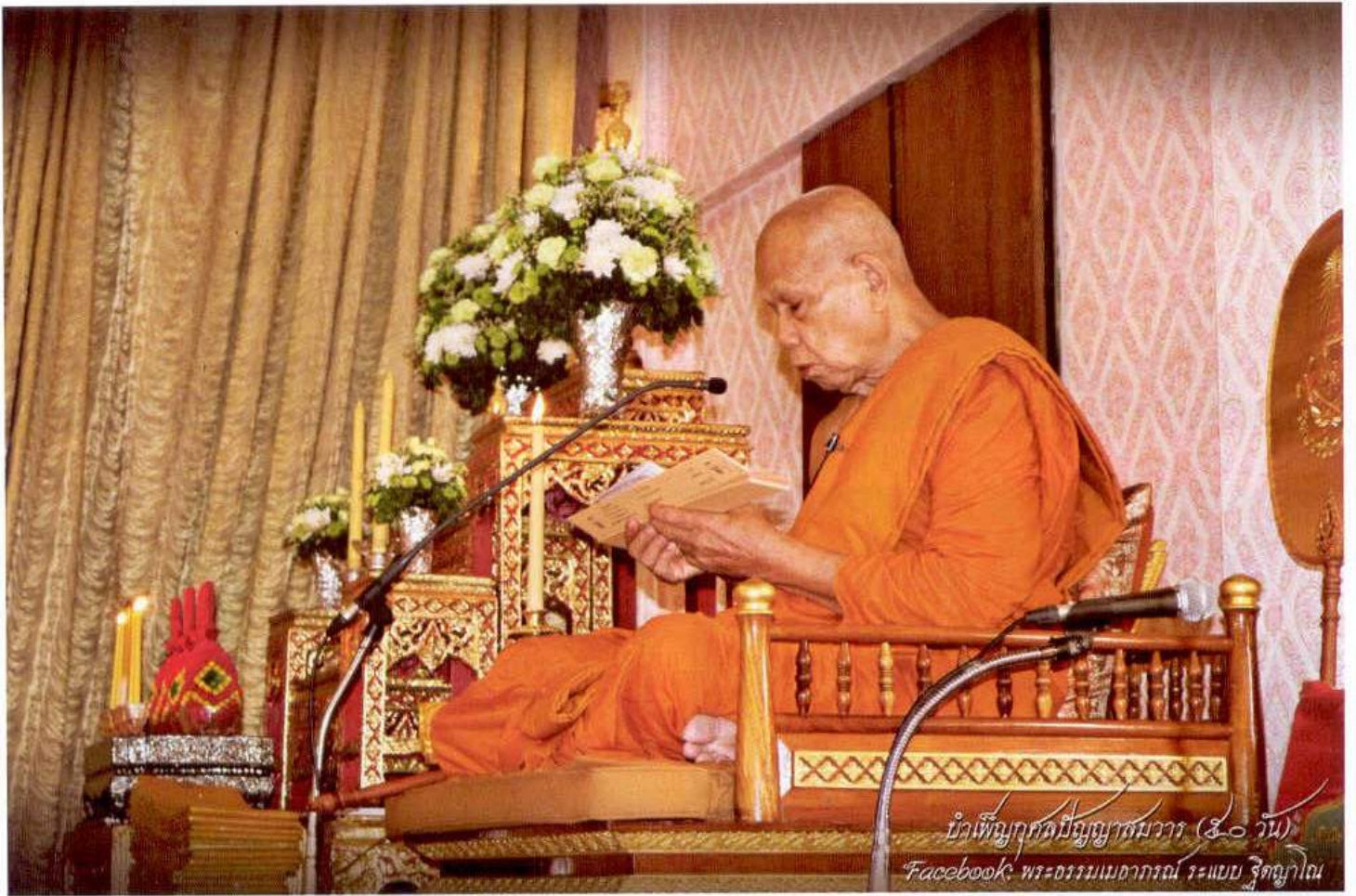
แสดงพระธรรมเทศนาในสังฆโสภาณกถา เพิ่มพูนกุศลจริยาสัมมาปฏิบัติ และเจริญศรัทธาแก่บรรดาศิษยานุศิษย์ ในโอกาสบำเพ็ญกุศลทักษิณานุปทานอุทิศ ถวายในพระธรรมเมธาภรณ์ ในโอกาสที่ครบเจ็ดวันแต่มรณภาพ ก็สมมติยุติลงคงไว้แต่เพียงเท่านี้ ขออำนาจบุญกุศลทักษิณานุปทานอุทิศนี้และบุญกุศลทั้งหลายทั้งปวง จงได้มารวมกันเป็นเดชะเป็นตะบะ เป็นพลวปัจจัย อำนวยผลให้ท่านเจ้าคุณอาจารย์พ้นจากมารพร้อมเสนา พ้นจากสังสารวัฏอันเป็นห่วงเหวแห่งความทุกข์แต่โดยพลัน และขอให้ศิษยานุศิษย์ ซึ่งได้มาร่วมบุญกุศลครั้งนี้โดยทั่วกันพลันประสบพบความสุขสวัสดิ์ในที่ทุกสถานในกาลทุกเมื่อ

เอวัง ก็มีด้วยประการฉะนี้.

วัดพิชัยญาติวรวิหาร (๕๐ วัน)
Facebook: พระธรรมมถากรณ ระแบบ สุทธิญาณ

บุญเขตตถกถา

งานบำเพ็ญกุศล บุญสมาจาร

พระธรรมเมธาภรณ์ (ระแบบ จิตตภาโณ)

วันที่ ๘ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

โดยพระธรรมกวี วัดราชาธิวาสวิหาร

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส

อนุตฺตรํ บุญเขตตถํ โลกสฺส ติ

บัดนี้ จะวิสันนาธรรมเทศนาในบุญเขตตถกถาเพื่อฉลองศรัทธา อนุโมทนาในกุศลเจตนาภักตยาณจิต ประดับ
บุญบาปารมี เพิ่มพูนบุญราศี ส่วนทักษิณานุปทานกิจ ซึ่งคณะพุทธบริษัทแห่งวัดบวรนิเวศวิหาร พระเถรานุเถระ
ศิษยานุศิษย์มิตรญาติ และท่านผู้มีความเคารพนับถือทั้งหลาย มีเจ้าประคุณสมเด็จพระวันรัตเป็นประธาน มีสมานฉันท์
จัดการ บำเพ็ญกุศลอุทิศถวายพระธรรมเมธาภรณ์ (ระแบบ จิตตภาโณ) ซึ่งได้ถึงมรณภาพไปครบปีบุญสมาจารในครั้งนี้

ท่านเจ้าคุณพระธรรมเมธาภรณ์ (ระแบบ จิตตภาโณ) วัดบวรนิเวศวิหาร เป็นพระเถระรูปหนึ่งที่ควรแก่การ
เคารพยกย่อง นอกจากจะเป็นพระที่มีศีลสมาธิปัญญา ทิฐิสามัญญาผู้มีศีล มีทิฐิเสมอด้วยหมู่เพื่อนภิกษุสหธรรมจรรย์ด้วย
กันอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสุข อันเกิดความสามัคคีแก่หมู่คณะให้เป็นไปด้วยดี ตลอดชีวิตการครองเพศบรรพชิต ประพฤติ
พรหมจรรย์เช่นเดียวกับพระปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบทั้งหลายแล้ว ท่านเจ้าคุณพระธรรมเมธาภรณ์ มีคุณพิเศษเฉพาะ
ตัวของท่านอันเกิดจากความเพียร พยายาม ในด้านการศึกษา มีความรอบรู้ เข้าถึง พหูสูตร ผู้คงแก่เรียน มีความเฉลียว
ฉลาด สามารถอาจหาญ ในการเทศนาธรรม ปาฐกถาธรรม บรรยายธรรม เสวนาธรรม สนทนาธรรม และสอนธรรม
ทั้งการพูด และการเขียน ครบองค์ทั้ง ๔ คือการชี้แจงให้ผู้ฟัง-ผู้อ่าน เห็นจริงทั้งฝ่ายโทษ ฝ่ายคุณอย่างแจ่มแจ้งชัดเจน
ฟังแล้ว อ่านแล้ว ชวนให้เลิกละส่วนที่เป็นโทษ และประพฤติตามส่วนที่เป็นคุณ ทำให้เกิดความอาจหาญในธรรม เกิด
ความร่าเริงในธรรม มีสติ นิมนวล ฟังได้ อ่านได้ อย่างสบายๆ ไม่เบื่อ ท่านเป็นทั้งนักวิชาการและนักปฏิบัติการ มี
ปฏิภาณ ไหวพริบ อันเป็นคุณธรรม ที่หาได้ไม่ถ้ง่ายนักรูปหนึ่ง อันพระภิกษุผู้มีความแก่กล้า สามารถอาจหาญในการ
ประกาศธรรม เผยแผ่ธรรม จัดเป็นสังฆธรรมเสนา เป็นทหารผู้กล้าไม่ว่านครันคร้าม ยามเข้าสู่สงครามวาทะธรรมโวหาร
องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงยกย่องพระสารีบุตรเป็นเอกตคคะฝ่ายผู้ทรงปัญญา เป็นสองรองจากพระพุทธองค์ จัด
เป็นนักรบแห่งกองทัพธรรม ขึ้นชื่อนักรบก็ต้องเป็นผู้มีพลังกำลัง กำลังมีก็ต้องอาศัยอาหาร ทหารนักรบทางฝ่ายโลก
ต้องมีความเข้มแข็ง ทรหด อุตหน ยามเข้าสู่สมรภูมิสงครามเพื่อป้องกันความมั่นคงของประเทศชาติไว้ เพื่อประโยชน์
สุขของประชาชาติ ประชาชนฉันใด นักรบทางฝ่ายธรรมก็ต้องอาศัยกำลังกองหนุนคืออาหาร ได้แก่บิณฑบาตปัจจัย
จากผู้มีศรัทธา คือญาติโยม พุทธศาสนิกชนฉันนั้น การรับปัจจัยไทยธรรมก็ต้องเป็นผู้ฉลาดรับ คือรับเป็น รับเป็นได้แก่
ครองใจ ครองศรัทธาจากผู้ให้ ไม่ทำให้ผู้ให้บอบช้ำ เสียกำลังในการให้ เห็นผล เห็นอานิสงส์ในการให้ ตามพระบาลี
คาถา ที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ว่า

ยถาปี ภมฺโร บุปฺมํ วณฺณคณฺธิ อหฺเขยํ

ปาเลติ รสฺมาทาย เอวํ คาเม มุนิจเร

แปลว่า มุนีพึงเที่ยวไปในบ้าน เหมือนแมลงภู่ไม่ย้งดอกลี และกลิ่นของดอกไม้ให้ชอกช้ำ ถือเอาแต่รสแล้วบิน
ไป ฉะนั้น ตำแหน่งนี้ พระพุทธองค์ทรงแต่งตั้งให้พระมหาโมคคัลลานะ ผู้มีฤทธิ์เอาชนะเศรษฐีจอมตระหนี่ได้ ยุคใด
สมัยใดมีพระสาวก มีพระสงฆ์เป็นผู้ทรงธรรม ทรงวินัย บริสุทธ์ิกาย บริสุทธ์ิใจ ศึกษาเรียนรู้ ปริยัติธรรม เข้าใจแตกฉาน

ปฏิบัติ ปฏิบัติชอบไม่เห็นแก่ตน ไม่เห็นแก่อำมิสลาภ มุ่งความมั่นคง ความเจริญ แห่งพระศาสนาเป็นที่ตั้ง รู้ประมาณ ในการรับ จัดเป็นฝ่ายผู้รับ มีความสามารถในการเผยแพร่ธรรม ประกาศธรรมจัดเป็นฝ่ายผู้รับ ยุคนั้น สมัยนั้นพระ ศาสนาก็เข้มแข็งมั่นคง หากตรงกันข้าม พระศาสนาก็อ่อนแอ ไม่มั่นคง ทำให้เป็นที่วิตกกังวลของพุทธบริษัท ผู้บริสุทธิ มีความปรารถนาดี แต่ด้อยคุณธรรม คุณภาพ ซึ่งก็เป็นเรื่องธรรมดา เป็นเรื่องที่ยุติกันอย่างดี ของผู้รู้ ผู้รักพระพุทธศาสนา ทั้งหลาย

ท่านเจ้าคุณพระธรรมเมธาภรณ์ เป็นผู้รู้ ผู้ทรงคุณภาพทั้ง ๒ ด้าน คือทั้งด้านรับภาษาพระเรียกว่า ปฏิภาหฺก ท่านเป็นผู้ฉลาดในการรับ เป็นนาบุญของชาวบ้านชาวเมืองของญาติโยมชาวบ้าน อันนี้จัดเป็น นักรับ ท่านเป็น สัทธิธรรมเสนา เป็นทหารแนวหน้าในการประกาศธรรมเผยแพร่ธรรม ขอใช้คำว่านักรับ จะได้ยกขึ้นแสดง พอเป็นข้อ เทียบเคียงพอสมควรแก่เวลา คุณธรรมคุณภาพ ข้อที่ ๑ นักรับอนุโลมเทียบเคียงเข้ากับบทบาลีในเบื้องต้นนั้นว่า อนุ ตตฺรํ ปุญญเขตต์ โลกสฺส แปลว่าพระอรียสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า เป็นนาบุญของโลก ไม่มีนาบุญอื่นยิ่ง กว่าเหนือกว่า บาลีข้อนี้มาจากบทพระสังฆคุณ ๙ บท แบ่งเป็นคุณส่วนเหตุ ๔ ข้อ คือ สุปฏิปันโน ปฏิบัติดี อุชฺ สุปฏิปันโน ปฏิบัติตรง ญาญปฏิปันโน ปฏิบัติเป็นธรรม ปฏิบัติเพื่อญาณธรรม คือพระนิพพาน สามิฉิปฏิปันโน ปฏิบัติ สมควร ทั้ง ๔ ข้อนี้ เป็นส่วนอดีตเหตุคุณ ของพระสาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า ส่วนอีก ๕ ข้อ คือ อาหุเนยโย เป็นผู้ ควรแก่การค่านับ ปาหุเนยโย เป็นผู้ควรแก่การต้อนรับ ทุกขิเนยโย เป็นผู้ควรของทำบุญ อณฺชลิ กรณียโย เป็นผู้ ควรแก่การอัญชลี อนุตฺตํ ปุญญเขตต์ โลกสฺส เป็นนาบุญของโลกอย่างยอดเยี่ยม ๕ ข้อ นี้เป็นสังฆคุณส่วนผล เป็นได้ทั้ง อดีตเหตุสมบัติ และปรตเหตุสมบัติ ทั้งนี้เป็นเพราะเมื่อพระสงฆ์ปฏิบัติ ปฏิบัติชอบแล้ว ก็ย่อมมีผู้มีศรัทธา เลื่อมใส ถวายปัจจัยไทยธรรม เป็นการสนองตอบ ท่านก็ต้องรับศรัทธาของเขา ทำให้ได้ประโยชน์กันทั้ง 2 ฝ่าย แม้ เป็นแค่ภิกษุสงฆ์ สมมติสงฆ์ ซึ่งมีขึ้นๆลงๆ มีพร่อง มีค่อน มีเต็ม ไม่นั่นไม่นาน เหมือนอย่างพระสาวกสงฆ์ พระอรีย สงฆ์ ซึ่งเป็นผู้เต็มด้วยคุณธรรม เป็นที่แน่นอน พระสัมมาสัมพุทธเจ้าจึงได้ตรัสถึงทักษิณาวิสุทธิ ๔ เข้าไว้ คือทักษิณา บางอย่างบริสุทธิฝ่ายทายกผู้ให้ แต่ฝ่ายปฏิบัติ ผู้รับไม่บริสุทธิ ข้อหนึ่ง ทักษิณาบางอย่าง ไม่บริสุทธิ ทั้งฝ่ายทายก และทั้งฝ่ายปฏิบัติ ข้อหนึ่ง ทักษิณาบางอย่าง บริสุทธิทั้งฝ่ายทายก และทั้งฝ่ายปฏิบัติ ข้อหนึ่ง รวมเรื่องผู้ให้ ผู้รับเป็น ๔ ข้อ ฉะนี้ คำว่าทักษิณาก็ได้แก่ ไทยธรรมของทำบุญ ซึ่งก็ได้แก่ปัจจัย ๔ นั้นเอง โดยนัยนี้บางครั้งก็เกิด มีได้ แม้แค่สมมติสงฆ์ โดยรับไทยธรรมของเขามากแล้วไม่เก็บ ไม่หวงแหน ไว้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว รับมาแล้วก็เผื่อแผ่ แจกจ่ายแก่ผู้อื่น เพื่อประโยชน์แก่สังคม แก่ส่วนรวม ดังนั้น ตามที่กล่าวไว้ข้างต้นว่า ท่านเจ้าคุณพระธรรมเมธา ภรณ์เป็นนักรับ ก็พอจะเป็นไปได้ เพราะเท่าที่รับรู้และได้เห็นปฏิภาหฺกของท่าน ท่านเป็นนักเสียสละ มิใช่เป็นนัก เก็บ นักสะสม ถ้าจะเก็บ จะสะสมก็เป็นหนังสือตำรับตำรา ซึ่งก็เป็นของธรรมดาของท่านผู้ที่เป็นพหูสูตรทั้งหลายทั้ง ปวง จึงพออนุโลมเข้าได้ในบทบาลีที่ว่า อนุตฺตํ ปุญญเขตต์ โลกสฺส แม้จะตัด อนุตฺตร้ออกไป ก็ยังพอใช้ได้อยู่ดี ต่อไปเป็นคุณธรรมข้อที่ ๒ คือนักรับคุณข้อนี้ ขอยกบาลีจากนวมการสิทธิคาถา ซึ่งเป็นพระนิพนธ์ของสมเด็จพระมหา สมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส ข้อสังฆคุณคือ

สทุมมเสนา สุกตานุโค โย

โลกสฺส ปาปูปกิเลสเขตตา

สนโต สยํ สนตนิโย ชโก จ

สวากขาต ธรรมํ วิทิตํ กโรติ

สงฆํ วรรณตํ สิริสา นนามิ.

แปลว่าพระสงฆ์เจ้าใด เป็นเสนาประกาศพระสัทธิธรรมดำเนินตามพระศาสดาผู้เสด็จไปดีแล้ว ผจญเสียซึ่ง

อุปกิเลสอันลามกของโลก เป็นผู้สงบเองด้วยประกอบผู้อื่นไว้ในความสงบด้วยทำพระธรรม อันพระศาสดาตรัสไว้ดีแล้ว ให้มีผู้รู้ตาม ข้าพระพุทธเจ้า ขอถวายนมัสการพระสงฆ์เจ้าผู้บวรนั้นด้วยเศียรเกล้า คุณธรรมข้อนี้ก็พออนุโลมเข้าได้แม้ กับสมมติสงฆ์ ผู้ทำหน้าที่ประกาศธรรม เผยแผ่ธรรมด้วยความถูกต้องบริสุทธิ์อย่างเช่น ท่านเจ้าคุณพระธรรมเมธาภรณ์ เป็นต้น ดังนั้นการถึงแก่ภรรณาจากไปของท่านเจ้าคุณพระธรรมเมธาภรณ์ (ระแบบ จิตฺตภาโณ) ผู้เป็นทั้งนักรับ นักรบ ก็เท่ากับในวงการคณะสงฆ์ได้สูญเสียพระผู้เป็นนักรับ นักรบ ที่สำคัญไปรูปหนึ่ง ด้วยประการฉะนี้

อิมินา กตปุญฺเณ ขออำนาจกุศลทักษิณานุปทานที่ท่านพุทธบริษัท ทั้งฝ่ายบรรพชิตและฝ่ายคฤหัสถ์วัตรบรรณินเวศวิหาร มีเจ้าประคุณสมเด็จพระวันรัตเป็นประธาน จัดบำเพ็ญอุทิศถวายแก่ท่านเจ้าคุณพระธรรมเมธาภรณ์ในครั้ง นี้ ขอจงเป็นไปเพื่อประโยชน์เกื้อกูล เพื่อความสุข ส่งเสริมเต็มเต็มแก่เจ้าคุณพระธรรมเมธาภรณ์ โดยสมควรแก่คติ วิสัยในสัมปรายภพตลอดกาลนาน สมดังมโนปณิธานของคณะท่านผู้เป็นเจ้าของภาพทุกคนทุกท่าน จงทุกประการ รับ ประทานแสดงพระธรรมเทศนาในบุญเขตตถกถา ฉลองศรัทธาตั้งได้วิสาขามายุดีลังคงไว้แต่เพียงเท่านี้

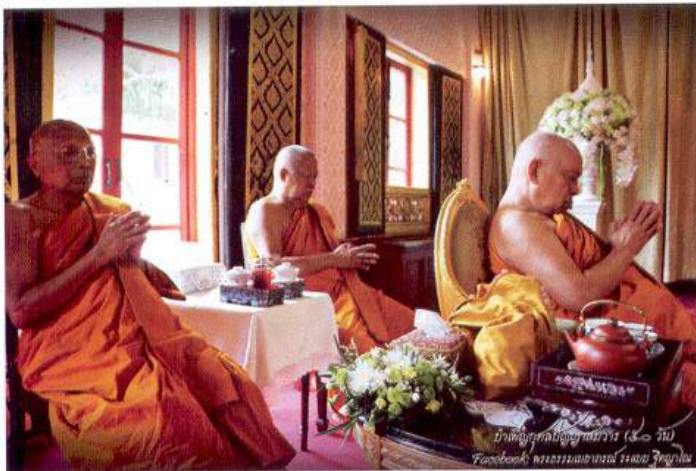
เอวံ ก็มีด้วยประการฉะนี้ฯ

วัดพุทธทาสภิกขุสงฆ์ (๕๐ ปี)
Facebook: พระธรรมโกศาจารย์ (เงี้ยว) ธมฺมชโย

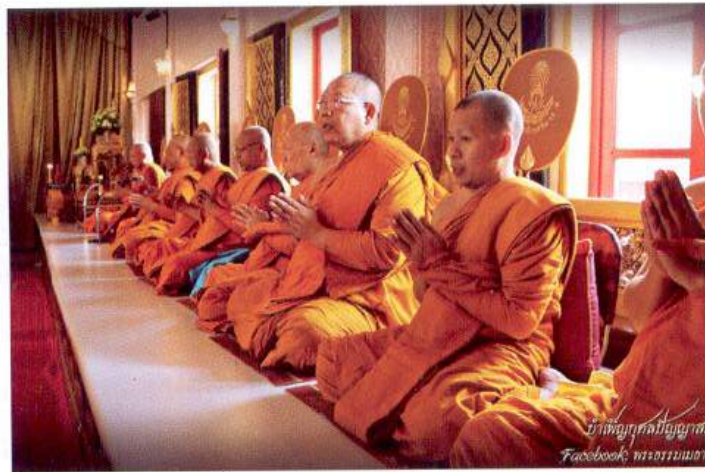
วัดพุทธทาสภิกขุสงฆ์ (๕๐ ปี)
Facebook: พระธรรมโกศาจารย์ (เงี้ยว) ธมฺมชโย

วัดพุทธทาสภิกขุสงฆ์ (๕๐ ปี)
Facebook: พระธรรมโกศาจารย์ (เงี้ยว) ธมฺมชโย

วัดพุทธทาสภิกขุสงฆ์ (๕๐ ปี)
Facebook: พระธรรมโกศาจารย์ (เงี้ยว) ธมฺมชโย

วัดพุทธทาสภิกขุสงฆ์ (๕๐ ปี)
Facebook: พระธรรมโกศาจารย์ (เงี้ยว) ธมฺมชโย

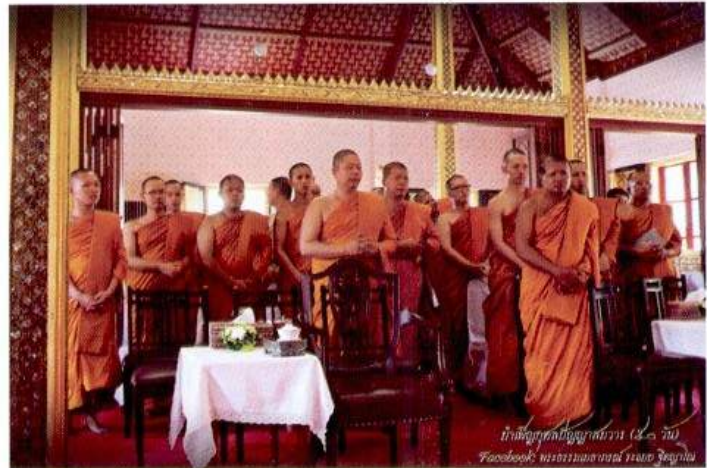
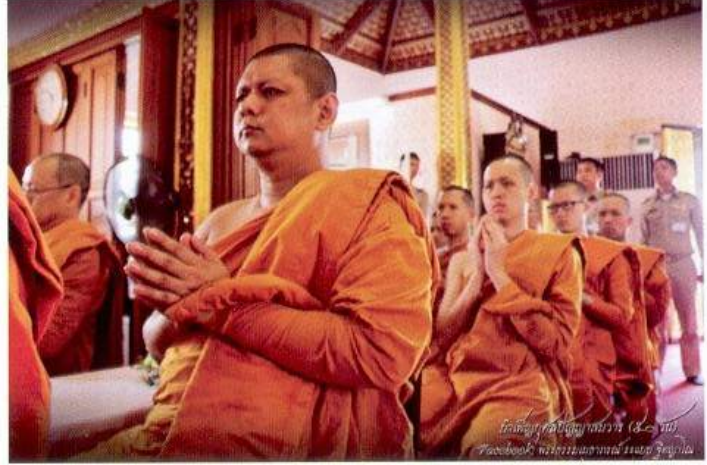
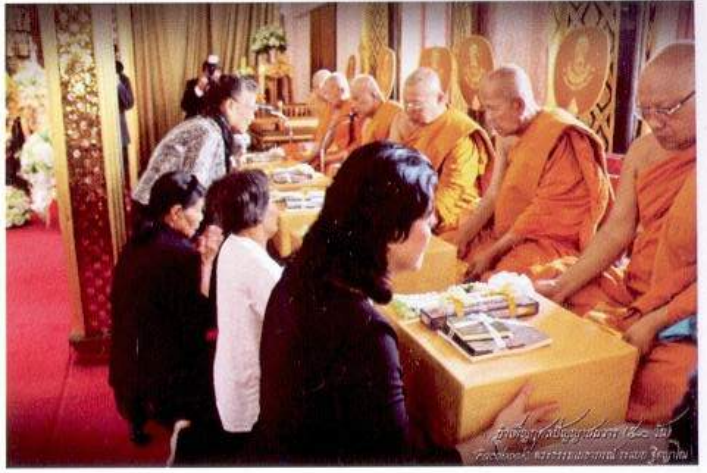
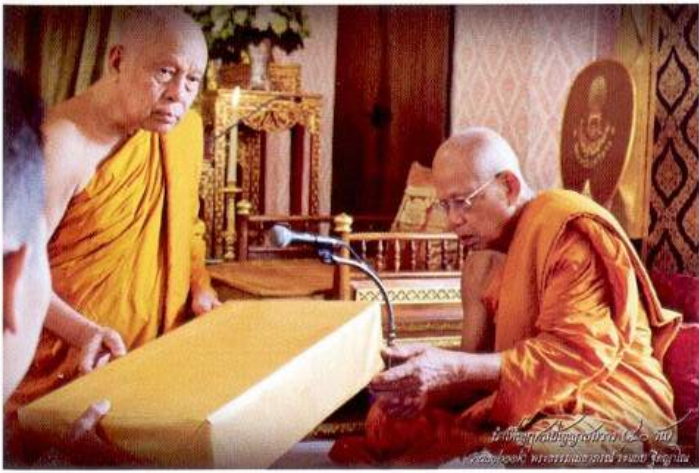
วัดพุทธทาสภิกขุสงฆ์ (๕๐ ปี)
Facebook: พระธรรมโกศาจารย์ (เงี้ยว) ธมฺมชโย

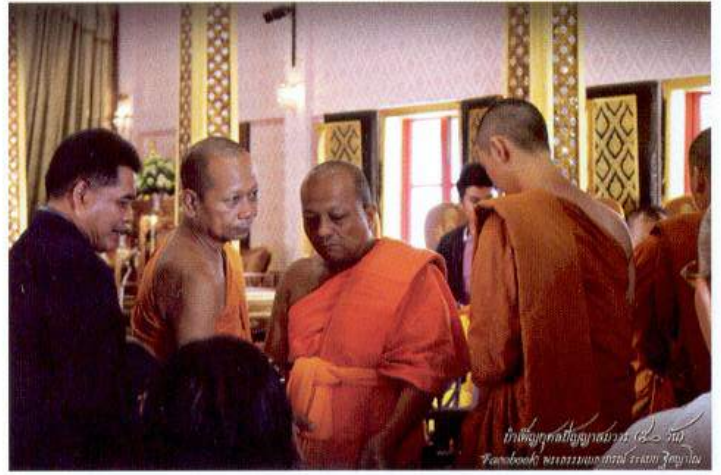
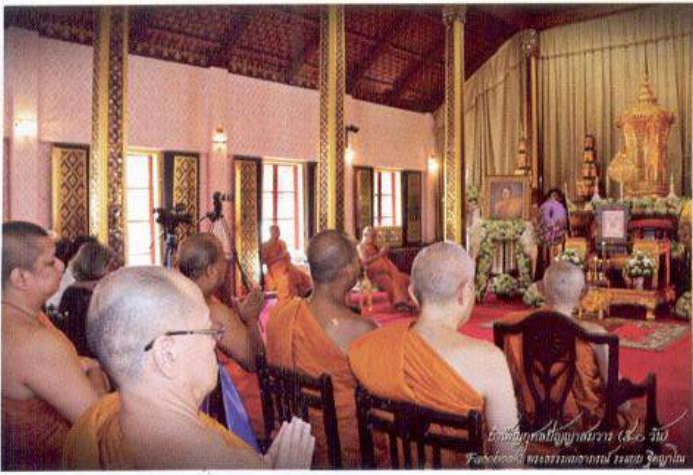

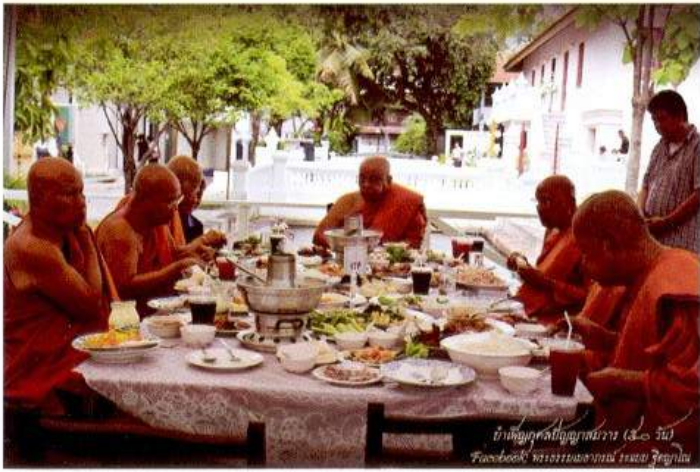
วัดพุทธทาสภิกขุสงฆ์ (๕๐ ปี)
Facebook: พระธรรมโกศาจารย์ (เงี้ยว) ธมฺมชโย

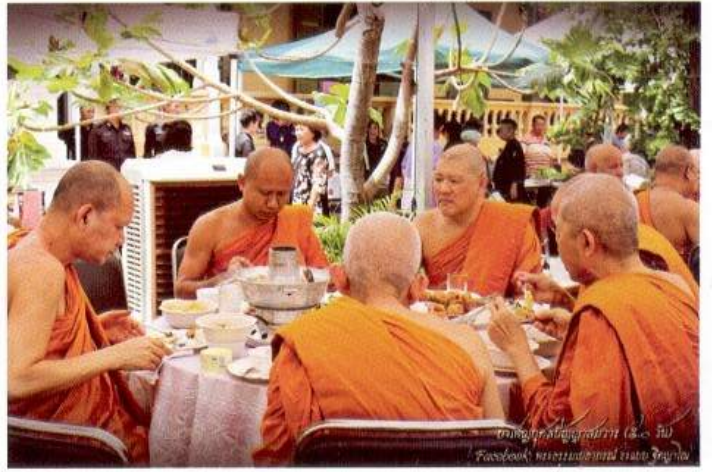
วัดพุทธทาสภิกขุสงฆ์ (๕๐ ปี)
Facebook: พระธรรมโกศาจารย์ (เงี้ยว) ธมฺมชโย

วัดพุทธคยาจังหวัดสุพรรณบุรี (๕๐ ปี)
Facebook: ธรรมะนิเทศการุณ ธรรมะ สุพรรณบุรี

วัดพุทธคยาจังหวัดสุพรรณบุรี (๕๐ ปี)
Facebook: ธรรมะนิเทศการุณ ธรรมะ สุพรรณบุรี

วัดพุทธคยาจังหวัดสุพรรณบุรี (๕๐ ปี)
Facebook: ธรรมะนิเทศการุณ ธรรมะ สุพรรณบุรี

วัดพุทธคยาจังหวัดสุพรรณบุรี (๕๐ ปี)
Facebook: ธรรมะนิเทศการุณ ธรรมะ สุพรรณบุรี

วัดพุทธคยาจังหวัดสุพรรณบุรี (๕๐ ปี)
Facebook: ธรรมะนิเทศการุณ ธรรมะ สุพรรณบุรี

วัดพุทธคยาจังหวัดสุพรรณบุรี (๕๐ ปี)
Facebook: ธรรมะนิเทศการุณ ธรรมะ สุพรรณบุรี

วัดพุทธคยาจังหวัดสุพรรณบุรี (๕๐ ปี)
Facebook: ธรรมะนิเทศการุณ ธรรมะ สุพรรณบุรี

วัดพุทธคยาจังหวัดสุพรรณบุรี (๕๐ ปี)
Facebook: ธรรมะนิเทศการุณ ธรรมะ สุพรรณบุรี

พิธีบำเพ็ญกุศล สกมวาร ๑๐๐

ธรรมทัสนะกถา

งานบำเพ็ญกุศลสวดวาร ๑๐๐ วัน

พระธรรมเมธาภรณ์

(ระแบบ จิตตภาโณ ป.ธ.๖ ศน.บ.,M.A.)

ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร

วันอังคารที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๕๘ ขึ้น ๑๐ ค่ำเดือน ๙ เวลา ๑๐.๐๐ น.

ณ ศาลาวิมลธรรมวัดบวรนิเวศวิหาร ๑๕๐ ปี

วัดบวรนิเวศวิหาร เขตพระนคร กทม.

โดยพระธรรมปาโมกข์ วัดราชผาติการาม

นโมตสสภควโต อรหโต สมมาสมพุทฺธสส,

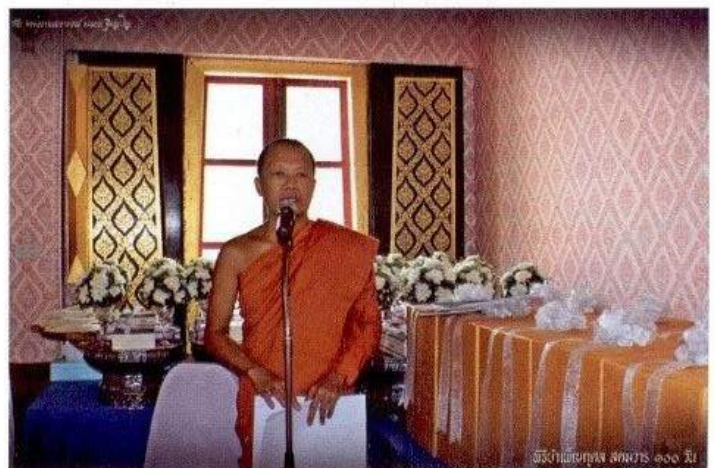
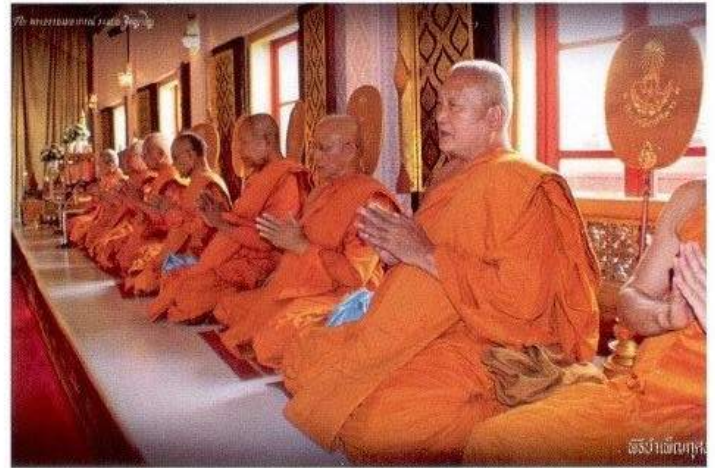
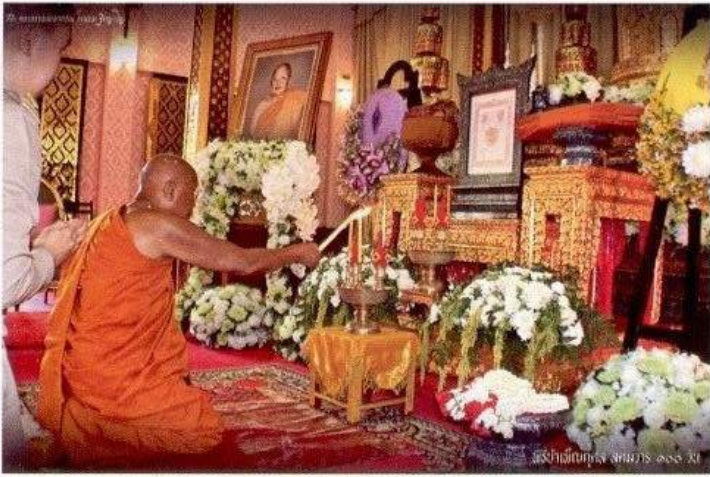
ตสฺมา สทฺธญฺจ สีสฺลนฺจ ปสฺสทํ ฐมฺมทสฺสนํ อนุยฺยุเชถ เมธาวิ, สรฺพุทฺธานสฺสณฺนติ,

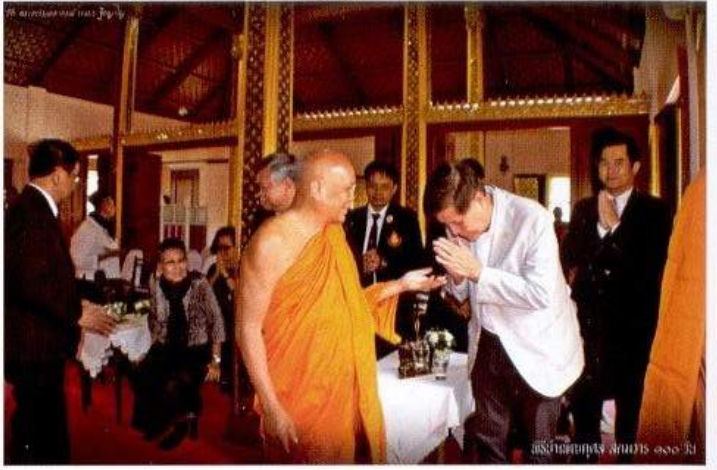
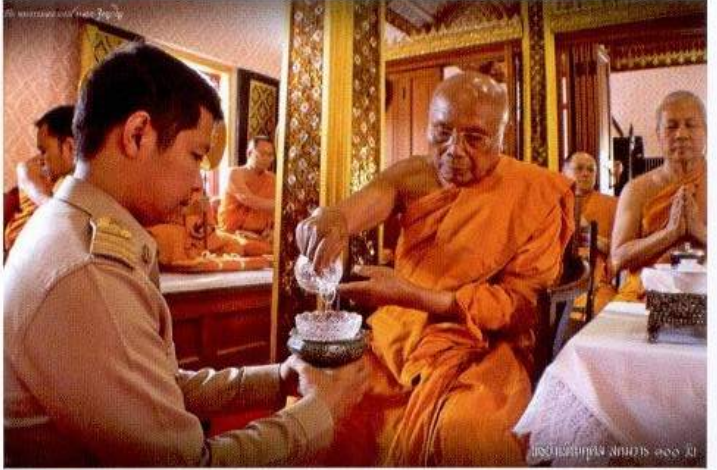
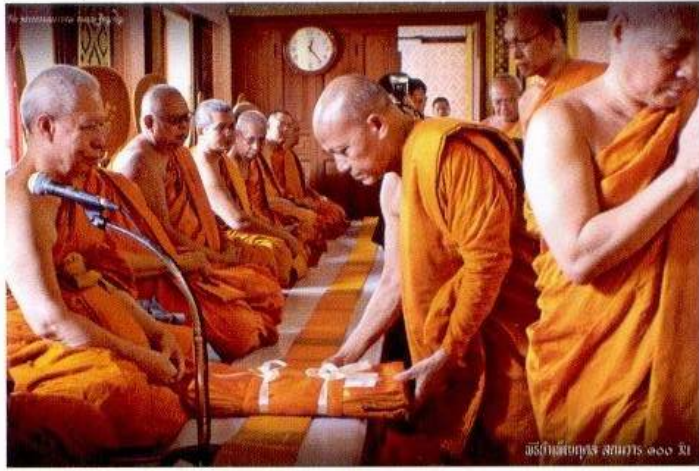
บัดนี้ จักได้แสดงพระธรรมเทศนา ในธรรมทัสนะกถา การเห็นธรรม เพื่อเพิ่มพูนกุศลราศีทักษิณานุประทานปัจ
โจปการกิจที่คณะสงฆ์ คณะศิษย์วัดบวรนิเวศวิหาร มีท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระวันรัต รักษาการเจ้าอาวาส และเจ้า
คณะใหญ่คณะธรรมยุตเป็นประธาน พร้อมด้วยคณะญาติมิตรบริวารผู้มีความเคารพนับถือ ได้ร่วมกันบำเพ็ญกุศลสวด
วาร ๑๐๐ วัน ศพพระธรรมเมธาภรณ์(ระแบบ จิตตภาโณ ป.ธ.๖ ศน.บ.,M.A.) ขึ้นในครั้งนี้อย่างมีความกตัญญูกตเวที ตาม
วิธีทักษิณานุประทาน ทางพระพุทธศาสนา ที่สมเด็จพระบรมศาสดาสัตถ์ไว้ กับ พระเจ้าพิมพิสารพระเจ้าแผ่นดินมคธราช
ว่า “เมื่อบุคคลมาระลึกถึงอุปการกิจ ที่ท่านได้กระทำไว้ในกาลก่อนว่า ท่านผู้นี้ได้ให้สิ่งอันนี้แก่เรา ท่านผู้นี้ได้กระทำกิจ
อันนี้แก่เรา ท่านผู้นี้เป็นญาติเป็นมิตรเป็นสหายของเราดังนี้แล้ว พึงบำเพ็ญทักษิณา เพื่อท่านผู้ล่วงลับไปแล้ว” ดังนี้ พระ
เดชพระคุณพระธรรมเมธาภรณ์(ระแบบ จิตตภาโณ พรหมพันธ์ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร) กำหนดเมื่อวันที่ ๒๕
เมษายน ๒๕๕๘ ณ อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นบุตรของคุณพ่อครองคุณแม่แก้ว พรหมพันธ์ พระ
ธรรมเมธาภรณ์ ได้อุปสมบทที่วัดสวนปาน จังหวัดนครศรีธรรมราช มีฉายาว่า จิตตภาโณ มีพระครูโพธารามมุนี (กิม วิจารณ์)
โท)เป็นอุปัชฌาย์ เมื่ออุปสมบทแล้ว ได้ปฏิบัติศาสนกิจเป็นประโยชน์ต่อพระศาสนา จนได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ช่วย
เจ้าอาวาส เป็นเจ้าอาวาสและเจ้าคณะอำเภอตามลำดับ เป็นครูสอนธรรมะ เป็นผู้อำนวยความสะดวกแก่นักธรรมระดับอำเภอ
เมื่อ พ.ศ.๒๕๐๔ ได้เข้ามาพำนักปฏิบัติศาสนกิจที่วัดบวรนิเวศวิหาร ในสมัยที่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช
ขณะดำรงสมณศักดิ์ที่พระธรรมวราภรณ์เป็นเจ้าอาวาส จนกระทั่งปัจจุบัน ด้านการศึกษา สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมปี
ที่ ๑ จากนั้นก็ได้บรรพชาอุปสมบท ได้ศึกษาพระปริยัติธรรม ได้นักธรรมชั้นเอก และเปรียญธรรม ๖ ประโยค ในระดับ
อุดมศึกษาสำเร็จปริญญาตรีศาสนศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และปริญญาโทมหาบัณฑิตจาก
มหาวิทยาลัยพายัพ ประเทศอินเดีย ด้วยความเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ได้ถวายปริญญาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงสมณศักดิ์เป็นพระราชกณะสามัญที่ พระโสภณ
คณาภรณ์ใน พ.ศ.๒๕๒๐ ได้เลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระราชกณะชั้นราชที่ พระราชธรรมนิเทศใน พ.ศ.๒๕๓๒ เป็นพระ
ราชกณะชั้นเทพที่ พระเทพดิลก พ.ศ.๒๕๔๒ และเป็นพระราชกณะชั้นธรรมที่ พระธรรมเมธาภรณ์ เป็นลำดับมา
พระธรรมเมธาภรณ์(ระแบบ จิตตภาโณ พรหมพันธ์) มีคุณสมบัติทางพระพุทธศาสนาดีเยี่ยม คือ สนใจพระปริยัติ เคารงครัด
พระธรรมวินัย ใส่ใจพระกัมมัฏฐาน จึงรักษาสมณภาวะ เป็นปสาทนียศรัทธาของพุทธศาสนิกสาธุชนได้อย่างสนิทใจ มี
ลักษณะที่โดดเด่นที่เป็นรูปแบบเฉพาะของตนเอง ในการเผยแผ่พุทธธรรม ไม่ว่าจะป็นงานบรรยาย งานนิพนธ์ จะมี

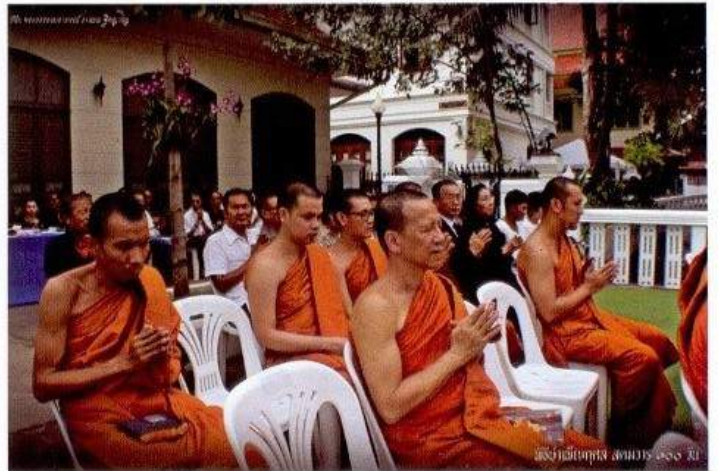
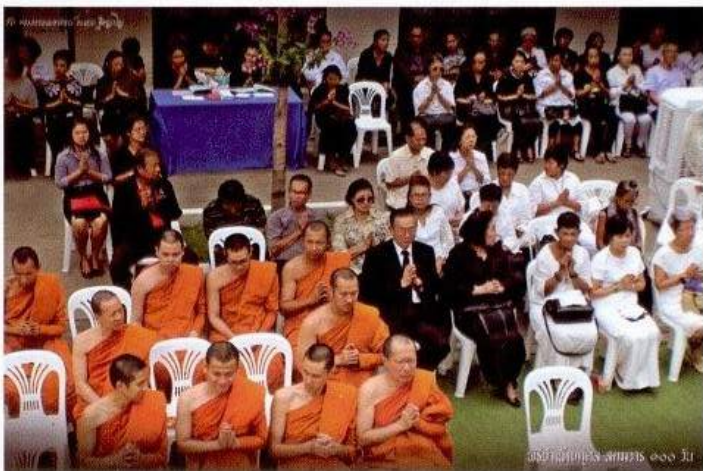
การนำเสนอที่เข้าใจง่าย มีตัวอย่างให้เห็นชัดเจน กับทั้งเชื่อมโยงในเรื่องต่างๆ เชื่อมโยงเข้าด้วยกันให้เห็นทั้งอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ดังปรากฏในงานบรรยาย และผลงานนิพนธ์อันเป็นผลงานของท่าน ประจักษ์เป็นหลักฐานปรากฏในบทบรรยายธรรมทางสถานีวิทยุและโทรทัศน์ ที่บรรยายติดต่อกันเป็นเวลาหลายปี จากรายการส่งเสริมพระพุทธศาสนา ทางสถานีวิทยุ รต. รายการมองโลกมองธรรมทางสถานีวิทยุ พล๑ รอ. รายการเสียงธรรมจากมหาวิทยาลัยศรีปทุม ทางสถานีวิทยุ พล ปตอ.๕๙๔ รายการรู้ธรรมนำชีวิตทางสถานีโทรทัศน์ช่อง ๙ อสมท. และรายการบรรยายธรรมทางสถานีโทรทัศน์ช่อง ๕ และช่อง ๑๑ และผลงานทางวิชาการที่เป็นหนังสือบทความกว่า ๑๐๐ เรื่องเป็นผลงานที่ประสบความสำเร็จสูง เติบโตในแง่ของการเผยแผ่พระพุทธธรรม หรืออีกนัยหนึ่งคือ ประชาสัมพันธ์ ที่นักวิชาการทางโลกเรียกองค์ความรู้ด้านนี้, นอกเหนือจากเป็นผู้มีผลงานดีเด่น ด้านการเผยแผ่พุทธศาสนา อันเป็นที่ยอมรับของพุทธศาสนิกชนชาวไทยมาโดยตลอด ดังที่ทราบกันแล้ว “ในตำแหน่งเลขาธิการศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย” พระธรรมเมธาภรณ์ เป็นหลักในการจัดกิจกรรมที่มีความสำคัญยิ่ง ในกาแผ่พระพุทธศาสนา ผลงานที่ปรากฏเป็นรูปธรรมชัดเจนหลายประการ ที่สำคัญคือ กิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนา เนื่องในวันวิสาขบูชา ซึ่งดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๒๗ จนถึงปัจจุบัน มีหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนเข้าร่วมจัด และมีประชาชนจากทั่วประเทศมากกว่า ๑ ล้านคนเข้าร่วมกิจกรรมโดยสม่ำเสมอทุกปีมา กิจกรรมดังกล่าวจะจัดอย่างต่อเนื่อง และขยายออกไปทุกภาคส่วนของประเทศฯ ด้วยความเป็นพระเถระผู้ทรงคุณวุฒิที่ถึงพร้อมด้วยสัจฉาจารย์วัตรที่งดงาม มีวัตรปฏิบัติเป็นเลิศ ทั้งทางด้านคุณธรรมและวิชาการ ได้ใช้ศาสตร์แห่งการประชาสัมพันธ์ เผยแผ่หลักธรรมสู่สาธารณชนมาโดยตลอด ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและสังคมส่วนรวมโดยประจักษ์ชัด ทางสภามหาวิทยาลัยจึงมีมติเป็นเอกฉันท์ ถวายปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ในสาขาต่างๆ เป็นเกียรติแด่ท่านสืบไป. ในด้านความมั่นคงของประเทศชาติและพระพุทธศาสนา ได้เป็นประธานศูนย์พิทักษ์พระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย เป็นขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน เพื่อความมั่นคงของพระพุทธศาสนาได้เป็นอย่างดี, ตามประวัติในการปฏิบัติงาน เพื่อประเทศชาติและพระพุทธศาสนา ของพระเดชพระคุณพระธรรมเมธาภรณ์ที่ได้นำมาแสดงมาโดยสังเขปนี้ เป็นเครื่องประกาศและรับรองคุณธรรมคุณสมบัติของท่านว่า มีกาย วาจา ใจ เป็นรัตนะ ในฐานะของผู้แสดงธรรม เป็นธรรมวาที ที่ได้ประกาศคุณงามความดี และแสดงพรหมจรรย์ที่สะอาดบริสุทธิ์ ถูกต้องตามอรรถและพยัญชนะได้อย่างเหมาะสม คือ อาทิกุลยาณัม งามในเบื้องต้นด้วยศีล หรือ อารัมภบท มขเมกกุลยาณัม งามในท่ามกลางด้วยสมาธิ การขยายอรรถะ คือเนื้อความได้ชัดเจนมั่นคง ปริโยสานกุลยาณัม งามในที่สุด ด้วยบทสรุปลงด้วยปัญญาอย่างเด็ดขาดแจ่มแจ้งชัดเจน ตามพุทธวิธี ต้องตามพระบาลีที่นางจุฬาสุภัททาภิกษุณี ได้กล่าวคุณของพระสงฆ์ว่า กายกมมํ สุจิตเตสํ กายกรรมของพระสงฆ์นั้นสะอาด วจิกมมํ อนาวิลํ วจกรรมของพระสงฆ์นั้นไม่เศร้าหมองขุ่นมัว มโนกมมํ สุวิสุทฺธมโนกรรมของพระสงฆ์เหล่านั้น สะอาดหมดจดด้วยดีแล้ว ตาพิสา สมณวา มม สมณะหรือพระของดีฉันเป็นเช่นนี้ดังนี้ ซึ่งแม่นยำกับพระบาลีพุทธภาษิต ที่ตรัสไว้ในปัพพโตปมคาคา ซึ่งได้อัญเชิญมาเป็นนิกเขปบท ฌ เบื้องต้นนั้นว่า ตสมาสทฺถณฺจ สิลณฺจ,ปสาทํ ฌมมทสฺสนํ, อนุญฺยเชธ เมทวํ สรฺพุทฺธานสาสนํ แปลว่า เพราะเหตุานั้น ผู้มีปัญญา ฟังประกอบเนื่องๆซึ่งศรัทธาศีล ปสาทะ ความเลื่อมใส และความรู้เห็นธรรม ดังนี้ โดยนัยพระพุทธภาษิตนี้ เป็นประหนึ่งตรัสเตือนพุทธศาสนิกชนว่า เมื่อระลึกถึงประเทศชาติและพระพุทธศาสนา ฟังกระทำตนให้ประกอบด้วย ศรัทธาศีล ปสาทะความเลื่อมใส และความรู้เห็นพระธรรม แต่พระองค์ตรัสกับเมธาวิบุคคผล คนมีปัญญา จึงตรัสเพียงคำว่า พระพุทธศาสนาภิพอ โดยเหตุที่ชาติเป็นที่ดำรงอยู่แห่งคำสอนของพระองค์ เมื่อตรัสเตือนให้รักษาพระพุทธศาสนา ก็เป็นอันเตือนให้บำรุงรักษาบ้านเมืองประเทศชาติด้วยเช่นเดียวกัน เหมือนการเตือนผู้ถือพานดอกไม้ ให้รักษาดอกไม้ที่จัดไว้ในพาน ก็เป็นอันเตือนให้รักษาพานไม่ให้พลัดตกแตกหักเสียหายด้วยฉะนั้นฯ ศรัทธานั้น แปลว่า ความเชื่อโดยต้นเค้าคือ ตถาคตโพธิสัทธา เชื่อต่อพระปัญญาตรัสรู้ ของพระตถาคตพุทธเจ้า เชื่อพระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าว่า สามารถรักษาผู้

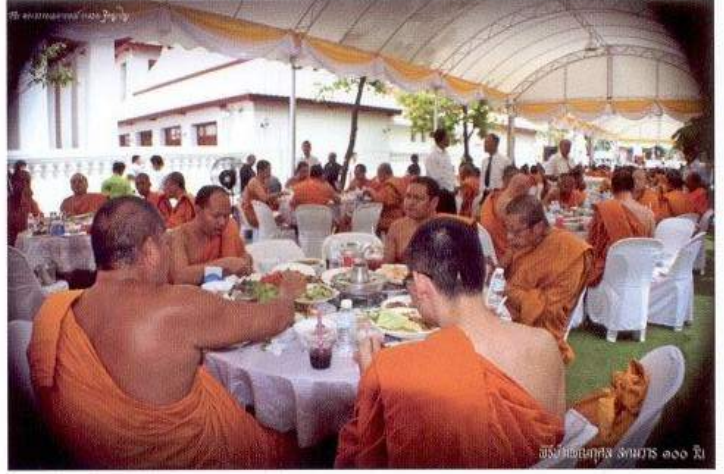
ปฏิบัติตามไม่ให้เกิดไปในที่ชั่วได้จริง จำแนกบรรยายเป็น ๒ ประเภทคือ เชื่ออย่างหนึ่ง เชื่อใจอย่างหนึ่ง เชื่อถือนั้น เช่น ผู้แรกนับถือพระพุทธศาสนา ได้ยินได้ฟังเรื่องพระพุทธเจ้าได้ตรัสรู้ เรื่องพระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า บางเรื่อง บางตอน อาจจะยังไม่ปลงใจเชื่อที่จะปฏิบัติตาม เพราะใหม่ต่อเรื่องพระพุทธศาสนา ก็ต้องจำใจเชื่อและยึดถือไว้ เหมือน คนซึ่งถือของบางอย่างไว้ในมือ แม้ไม่เต็มใจจะถือ แต่ก็จำเป็นจะต้องถือและยอมถือไว้ฉะนั้น แม้ไม่พอใจ จูใจ เต็มใจ แต่ก็ยอมถือไว้ก่อน นี้เรียกว่า เชื่อถือ เมื่อเชื่อถือไว้แล้วนำไปค้นคิดพิจารณา เมื่อพิจารณาเพ่งพินิจไป ธรรมะย่อมทนต่อการเพ่งพินิจ แสดงความจริงให้ปรากฏที่จิต จนเห็นแน่ชัดตามความเป็นจริง จนใจเชื่ออย่างสนิทใจ การเห็นจริงและเชื่อ ด้วยใจจริงดังนี้ เรียกว่า เชื่อใจ ศรัทธาเชื่อถือเป็นเหตุจูงใจ ศรัทธาเชื่อใจ เป็นเหตุให้รู้จักเลือกทางปฏิบัติ สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า ตรัสความข้อนี้ไว้ว่า “ผู้มีศรัทธาย่อมเข้าไปหาบัณฑิต ครั้นเข้าไปหาแล้ว ย่อมนั่งใกล้ นั่งใกล้แล้ว ย่อมเรียง โสตฟังธรรม ดังนี้ เป็นต้น” มีแต่ศรัทธาอย่างเดียวถ้ายังไม่มีศีล การปฏิบัติก็บกพร่อง ในประการที่ ๒ จึงตรัสสอนให้ ปฏิบัติรักษาศีล เพราะ ศีลเป็นข้อบังคับสำหรับฝึกหัด กาย วาจา ตลอดจนถึงใจ ไม่ให้ต่างพร้อยบกพร่องด้วยโทษที่จะ เกิดขึ้น ทางกายวาจา ใจ บำรุงให้มีกำลังเป็นอาวุธ เครื่องปราบโทษชั้นหยาบๆ ของกาย วาจา ใจ ให้มีเครื่องประดับ ภายใน เหมือนร่างกายมีอวัยวะเครื่องประดับกายให้งดงามเรียบร้อยฉะนั้น ทั้งเป็นเกราะสำหรับป้องกันภัยอันตราย จาก กิเลสชั้นหยาบๆทุกประการ สมตามเนื้อความในพระพุทธภาษิตบรรหารว่า สีลํ พลํ อปปฏิมํ สีลํ อาวุธมุตตมํ, สีลํ ออภรณ์ํ เสฏฐํ, สีลํ กวจฺมพฺภุตํ แปลว่า ศีลเป็นกำลังหาที่เปรียบมิได้ ศีลเป็นอาวุธอย่างสูงสุด ศีลเป็นเครื่องประดับอย่าง ประเสริฐ ศีลเป็นเกราะเครื่องป้องกันภัยอันตรายอย่างน่าอัศจรรย์ดังนี้, นอกจากนี้ ศีลยังมีความสำคัญ เพราะเป็นที่พึ่ง เบื้องต้นของผู้รักษาความดี เป็นมารดาของความดีทุกประการ เป็นหัวหน้าของธรรมทั้งปวง เหมือนแผ่นดิน เป็นที่ทรง เป็นที่ธารสรรพสิ่งทั้งหลาย อันอยู่เหนือแผ่นดินฉะนั้น เมื่อมีศรัทธามีศีลแล้ว ต่อไปทรงตรัสสอนให้เจริญปสาทะ คือ ความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา เพราะผู้สามารถทำให้เลื่อมใสมั่นคงในพระพุทธศาสนา ปสาทะความเลื่อมใสนั้น ย่อมส่งเสริมการปฏิบัติธรรมให้ขยับขั้นสูงขึ้น จนสามารถบรรลุถึงหนทางอันสงบมั่นคงถาวร สมดังพระพุทธภาษิตที่ตรัส สอนไว้ว่า “เมตตาวีหารี โย ภิกขุ, ปสนโน พุทฺธสาสเน, อธิคจฺจ ปทํ สนฺตํ, สงฺขารูปสมํ สุขํ แปลว่า ภิกขุผู้มีเมตตาเป็นวิหาร ธรรม เลื่อมใสในพระพุทธศาสนา ภิกขุผู้นั้นพึงบรรลุทางอันสงบ เป็นทางเข้าไปสงบเครื่องปรุงให้ยุ่งใจเป็นสุขดังนี้” แต่ ศรัทธาก็คือ ศีลก็ดี ปสาทะความเลื่อมใสก็ดี ถ้ายังไม่ถึงขั้นความรู้เห็นพระธรรม สนับสนุนข้อธรรม ๓ ประการข้างต้น ก็ ยังไม่เป็นคุณสมบัติที่มั่นคงถาวร พระผู้มีพระภาคเจ้า จึงทรงสอนให้ผู้ปฏิบัติขยับขั้นแห่งการปฏิบัติให้มุ่งตรงต่อธรรม ทักษะ คือ ความรู้เห็นพระธรรม แจ่มแจ้งแก่ใจอันเป็นประการที่ ๔๙ ธรรมทักษะ ความรู้เห็นธรรมนั้นได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจพระธรรม จนได้ดื่มรสของพระธรรมด้วยใจของตน เหมือนบุคคลผู้รู้รสเค็มเพราะอมเกลือ รู้รสหวานเพราะ รับประทานน้ำตาล รู้รสเปรี้ยวเพราะได้รับประทานส้ม เป็นต้นฉะนั้น คำว่ารู้เห็นพระธรรม ก็คือ ได้ดื่มรสของพระธรรม นั้นเอง รสของพระธรรมนั้นก็คือ จิตหลุดพ้นจากกิเลสเครื่องเศร้าหมองทั้งหลาย พระธรรมคำสอนที่พระบรมศาสดา ตรัสไว้ เมื่อผู้ปฏิบัติปฏิบัติได้จริงแล้ว ย่อมได้รับรสเป็นอันเดียวกัน คือ วิมุตติ ความหลุดพ้น เหมือนน้ำ ตามแม่น้ำ ตาม ลำธารต่างๆ ย่อมมีรสต่างๆกัน ครั้นไหลลงไปถึงมหาสมุทรแล้ว ย่อมมีรสเป็นอันเดียวกัน คือ ความเค็มฉะนั้น รสพระ ธรรมไม่สามารถจะรู้ได้ด้วยชีวหาประสาท คือลิ้น แต่สามารถรู้ได้ด้วยใจของตน ดังพระมหากัปินเถระ เมื่อท่านได้บรรลุ พระอรหัตตผล ได้ดื่มรสแห่งความหลุดพ้นจากกิเลสทั้งหลาย ได้รับความสุขใจ ซึ่งไม่เคยได้รับมาก่อน ท่านจึงเกิดความ เอิบอิ่มใจ ความเอิบอิ่มนั้น หลั่งไหลออกมาทางวาจา จึงมักเปล่งเป็นคำอุทานขึ้นว่า อโห สุขํ อโห สุขํ เป็นสุขจริงหนอ เป็นสุขจริงหนอดังนี้ ความรู้เห็นพระธรรม จึงเป็นความรู้เห็นขั้นสูงสุดในพระพุทธศาสนา เป็นความรู้ขั้นเลิศ เพราะ สามารถกำจัดอาสวะกิเลสให้สิ้นไป ดังคำที่พระอานนท์เถระกล่าวแก่พระภัททชิลเถระว่า “ดูก่อนผู้มีอายุ ความรู้ความ เห็นประการใด เป็นเหตุให้อาสวะทั้งหลายสิ้นไปตามลำดับ ความรู้ความเห็นนั้น ชื่อว่า เป็นความรู้ความเห็นขั้นเลิศ กว่า

ความรู้ความเห็นทั้งหลายดังนี้” เมื่อผู้ปฏิบัติได้ดำเนินการปฏิบัติจนได้รับผลถึงขั้นนี้ ศรัทธาของผู้ปฏิบัตินั้นก็จะเป็นอจลศรัทธา เป็นศรัทธาไม่หวั่นไหว ศิลที่ได้สมาทานรักษาไว้ ก็เป็นอริยกัณฑ์ศีล ศิลที่พระอริยเจ้าสรรเสริญพอใจ ปสาทะ ความเลื่อมใสก็ไม่หวั่นไหว เป็นอจลปสาทะตามศรัทธา ศรัทธา นำใจให้หนักแน่นมั่นคง เหมือนแผ่นดินที่ต้องทรงสรรพสิ่งทั้งหลายไว้ก็ไม่ย่อท้อ ศิลทำกาย วาจา ใจ ให้สะอาด สงบ เหมือนน้ำที่ปราศจากคลื่นระลอก สงบนิ่ง ปสาทะ ทำใจให้ผ่องแผ้วแจ่มใส เหมือนน้ำที่ใสสะอาด ปราศจากตะกอนและเปลือกตม ธรรมที่ศรัทธา ความรู้ความเห็นธรรม ทำใจให้สว่างหายหลง ดังบุคคลได้ฟังพระธรรมเทศนาจากสมเด็จพระบรมศาสดา จนได้ดื่มรสพระธรรม ทูลสรรเสริญพระพุทธพจน์ในที่เฉพาะพระพักตร์ว่า “พระผู้มีพระภาคเจ้า ทรงแสดงธรรมโดยปริยายเป็นอันมาก เหมือนหงายของที่คว่ำอยู่ เปิดของที่มิสิ่งปิดไว้ ทรงบอกทางแก่คนหลงทาง เหมือนทรงตามประทีปในที่มืด ด้วยประสงคิ์ให้ผู้มีจักษุได้เห็นรูปทั้งหลายฉะนั้น” พระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณพระธรรมเมธาภรณ์(ระแบบ จิตตภาโณ พรหมพันธ์) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร เป็นผู้มีคุณสมบัติ แม่นกับหลักธรรมในพระพุทธศาสนา เป็นธรรมที่ศรัทธา ตามพระธรรมเทศนาที่ได้รับประทานแสดงมาๆ ขออำนาจกุศลราศีทักษิณานุประทานปัจฉิมภารกิจ ที่คณะสงฆ์วัดบวรนิเวศวิหาร และคณะศิษยานุศิษย์มิตรญาติ ผู้มีความเคารพนับถือ ได้ร่วมกันบำเพ็ญกุศลสวดมนต์ ๑๐๐ วัน อุทิศถวายแล้วในครั้งนี้ จึงเป็นวิบากราศีส่วนมณูญผล เป็นที่เบิกบานในสุคติสัมปรายภพ สมดังเจตนาปรารภ แต่พระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณพระธรรมเมธาภรณ์ทุกประการ รับประทานแสดงพระธรรมเทศนา ในธรรมที่สนกถา ยุติด้วยเวลาด้วยประการฉะนี้

**รายนามเจ้าภาพ บำเพ็ญกุศลสวดพระอภิธรรมถวาย
พระธรรมเมธาภรณ์ (ระแบบ จิตตภาโณ)
ณ ศาลา ๑๕๐ ปี วัดบวรนิเวศวิหาร**

๑. วันจันทร์ที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘	วัดบวรนิเวศวิหาร
๒. วันอังคารที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘	วัดบวรนิเวศวิหาร
๓. วันพุธที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๘	วัดบวรนิเวศวิหาร
๔. วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘	ฯพณฯ สมชาย วงศ์สวัสดิ์ ตัวแทนพรรคเพื่อไทย
๕. วันศุกร์ที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘	นายยงยุทธ ตียะไพรัช
๖. วันเสาร์ที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๘	ดร.สาวิตรี แสงแก้ว (ครอบครัวแสงแก้ว)
๗. วันอาทิตย์ที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘	วัดพระราม ๙ กาญจนาภิเษก, วัดญาณสังวราราม
๘. วันจันทร์ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘	(ครบ ๗ วัน) พลเอกเขาวลิต ยงใจยุทธ (๑๘.๐๐ น.)
๙. วันอาทิตย์ที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ร่วมกับ ร้านข้าวต้มบวร (คุณคุณากร)
๑๐. วันพุธที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘	ศูนย์พิทักษ์พระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย ร่วมกับ วัดราชาธิวาสวิหาร
๑๑. วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
๑๒. วันศุกร์ที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘	พระสุเมธีธรรมภาณ เจ้าคณะจังหวัดสุโขทัย - ดาก
๑๓. วันเสาร์ที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๘	พ.ต.ท.นิเวศร์ งามลาก สวป.บึงกุ่ม
๑๔. วันสวด通宵ภาณ	
๑๕. วันวิสาขบูชา	
๑๖. วันอังคารที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๘	นพ.เหวง คุณธิดา
๑๗. วันพุธที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๘	เจ้าหน้าที่มูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๘. วันพฤหัสบดีที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๘	ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย
๑๙. วันศุกร์ที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๘	คุณรัชฎา แสนเรือง
๒๐. วันเสาร์ที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๘	คุณมนชัย พงศ์สถาปติ, คุณพัชนี ต้นทาบุตร
๒๑. วันอาทิตย์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๘	พระมหาทรงวุฒิ ฐิตวุฒติโกและคณะศิษย์
๒๒. วันจันทร์ที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๘	คุณพรณี เรื่องเล็กและครอบครัว
๒๓. วันอัฐมีบูชา	
๒๔. วันพุธที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๘	คุณสมหวัง อัสราษี
๒๕. วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๘	คุณนงลักษณ์ แสงก่า
๒๖. วันศุกร์ที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๘	คุณณัฐวุฒิ ไสยเกื้อ
๒๗. วันเสาร์ที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๘	คุณวิรัตน์ ประดิษฐ์เวียงสา และครอบครัว สุวจิ จรัสภักโชค

๒๘. วันอาทิตย์ที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๘

๒๙. วันจันทร์ที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๘

๓๐. วันอังคารที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๘

๓๑. วันพุธที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๘

๓๒. วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๘

๓๓. วันศุกร์ที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๘

๓๔. วันเสาร์ที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๘

๓๕. วันอาทิตย์ที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๘

๓๖. วันจันทร์ที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๘

๓๗. วันอังคารที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๘

๓๘. วันพุธที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๘

๓๙. วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๘

๔๐. วันศุกร์ที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๘

๔๑. วันเสาร์ที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๘

๔๒. วันอาทิตย์ที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๘

๔๓. วันจันทร์ที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๘

๔๔. วันอังคารที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘

๔๕. วันพุธที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘

๔๖. วันพฤหัสบดีที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘

๔๗. วันศุกร์ที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘

๔๘. วันเสาร์ที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘

๔๙. วันอาทิตย์ที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘

๕๐. วันจันทร์ที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘

๕๑. วันอังคารที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘

๕๒. วันพุธที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘

๕๓. วันพฤหัสบดีที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘

พระเทพสารเวที

คณะกรรมการโครงการส่งเสริมการศึกษาพระปริยัติธรรม
แผนกบาลี มุลินิธิสมเด็จพะญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช
วัดบวรนิเวศวิหาร ในพระบรมราชูปถัมภ์

อุบาสก อุบาสิกา วัดบวรนิเวศวิหาร

โดยคุณสำอองค์ เงามประเวศ และ

คุณระเด่น เกษมสันต์ ณ อยุธยา

สมเด็จพระมหาธีรราชวิทยาลัย

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

พระเทพกิตติโมลีและคณะสงฆ์อุบาสก อุบาสิกา

วัดศรีนครินทรวราราม ประเทศสวีตเซอร์แลนด์

โรงเรียนสตรีวิทยา

คณะสหายธรรมหลวงปู่เขียว พระครูสาทรสันติวัฒน์

คุณสมสิริ เทพหัสดิน ณ อยุธยา คุณจรัลพร โชติกเสถียร

พระอาจารย์เดชา พร้อมศิษยานุศิษย์

พระธรรมวราจารย์

คณะสงฆ์จังหวัดนครศรีธรรมราช (ธ)

คณะศิษยานุศิษย์ในสมเด็จพระญาณสังวรฯ

พระครูธรรมธร เขิตวงศ์ (คณะเหลืองรังษี)

คณะศิษย์ คณะกุฎิ

ตระกูลนาคะพรหม

นาคในพระธรรมเมธาภรณ์

คณะมหาเปรียญวัดบวรนิเวศ

พระราชมนี

สำนักฝึกอบรมพระธรรมทูต (ธ)

ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง, คุณสุชาดา

และคุณพรพิศ ปิยนันตไชย

คณะสงฆ์วัดบวรมงคลราชวรวิหาร

ลูก-หลานอาลาภ พรหมพันธ์

คณะสงฆ์วัดบุปผาราม

คณะสงฆ์วัดสังฆทานพร้อมอุบาสก, อุบาสิกา

คุณรัชฎา แสนเรือง

ในนามศิษย์คณะกุฎิ และศิษย์มหามกุฏรุ่นที่ ๓๙

ลูกหลานคุณพ่อเชื่อม คุณแม่แนบ แก้วประเสริฐ

(พรหมพันธ์)

๕๔. วันศุกร์ที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘
๕๕. วันเสาร์ที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘
๕๖. วันอาทิตย์ที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘
๕๗. วันจันทร์ที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘
๕๘. วันอังคารที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘
๕๙. วันพุธที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘
๖๐. วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘
๖๑. วันศุกร์ที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘
๖๒. วันเสาร์ที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘
๖๓. วันอาทิตย์ที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘
๖๔. วันจันทร์ที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘
๖๕. วันอังคารที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘
๖๖. วันพุธที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘
๖๗. วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘
๖๘. วันศุกร์ที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘
๖๙. วันเสาร์ที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘
๗๐. วันอาทิตย์ที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘
๗๑. วันจันทร์ที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘
๗๒. วันอังคารที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘
๗๓. วันพุธที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘
๗๔. วันอาสาฬหบูชา
๗๕. วันเข้าพรรษา
๗๖. วันเสาร์ที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๘
๗๗. วันอาทิตย์ที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๘
๗๘. วันจันทร์ที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๘
๗๙. วันอังคารที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๘
๘๐. วันพุธที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๘
๘๑. วันพฤหัสบดีที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๘
๘๒. วันศุกร์ที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๘
๘๓. วันเสาร์ที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๘
๘๔. วันอาทิตย์ที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๘
- คณะเขี้ยวรังษี
- พระนวกพรพรชกาล ๒๕๕๑
- พระอรรถกัจจโกศล
- พระครูประสาทพุทธปริตร จเรพล พระครูวินัยธร สหพันธ์
- ตระกูลพรหมพันธุ์ (สายร.ต.อ.ฟุ้ง-ป่าฟัน และลูกหลาน)
- วัดมกุฏกษัตริยารามราชวรวิหาร
- โรงเรียนมัธยมวัดมกุฏกษัตริย์
- ศน.ม.มมร. ๔๖
- นาคในพระธรรมเมธาภรณ์พรชกาล ๒๕๕๗
- คณะศิษย์วัดเกาะจาก
- ครอบครัวกาลรบ ครอบครัวเทียมทัน และเพื่อน ๆ
- คณะสุนทรามเดชะและนวกพรพรชกาล ๒๕๕๐
- คณะศิษยานุศิษย์ในสมเด็จพระญาณสังวรฯ
- คณะเหลืองรังษี
- พระราชา牟尼 พระมหาจรรย์ พระตรกล คณะขาบวร
- คณะสงฆ์ อุบาสก อุบาสิกา วัดเขมาภิตาราม
- คุณอารีย์ ไกรนราและคณะ
- คุณจิราวัฒน์ สถาพรพันธุ์
- คุณอรพินท์ เลิศภูริวงศ์และคณะศิษย์วันเสาร์ - วันอาทิตย์
- คณะศิษยานุศิษย์ในพระธรรมเมธาภรณ์
- คณะศิษยานุศิษย์ในพระธรรมเมธาภรณ์
- ธรรมสภา สถาบันบันลือธรรม
- มูลนิธิฟื้นฟูส่งเสริมการแพทย์ไทยเดิม
- และมูลนิธิอวย-สงศรี เกตุสิงห์
- คุณสมปราชญ์-คุณอัศวรณ พรหมสมบัติ
- คณะศิษยานุศิษย์ในพระธรรมเมธาภรณ์
- คณะศิษยานุศิษย์ในพระธรรมเมธาภรณ์
- ครอบครัวสุริยสัจย์
- ศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย
- ในพระสังฆราชูปถัมภ์
- บริษัท พรหมศร จำกัด
- พรศิวการพิมพ์
- พลโทวิวรรธน์-คุณดวงกมล สุชาติและตระกูลไม้ประดิษฐ์

๘๕. วันจันทร์ที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๘ วัดสิรินธรเทพรัตนารามในพระราชูปถัมภ์
พระธรรมวราจารย์
๘๖. วันอังคารที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ คณะสงฆ์ อุบาสก อุบาสิกา วัดทองเนียม
วันแม่แห่งชาติ
๘๗. วันพุธที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๘ ที่พัทสงฆ์งามลาก คุณแม่อุดม งามลาก
๘๘. วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๘ พระเทพสิทธิโมลี พระมหาสุชมโนญาณ และคณะศิษย์
มูลนิธิแนบ มหานีรานนท์
๘๙. วันศุกร์ที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๘ ครอบครัวจุลโพธิ์
๙๐. วันเสาร์ที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๘ รศ.ดร.สมบุรณ์ ศิริสรสิทธิ์, อ.ดร.อาชว์ภูริชญ์ น้อมเนียน
มหาวิทยาลัยมหิดลและคณะ
๙๑. วันอาทิตย์ที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๘ พระราชมนี
๙๒. วันจันทร์ที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๘ ม.ล.นิพาดา เทวกุล
๙๓. วันอังคารที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๘ พล.อ.ต.ชนะชัย รอดสุทธิและครอบครัว
๙๔. วันพุธที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๘ คณะศึกษานุศิษย์ในสมเด็จพระญาณสังวรฯ
คณะเหลืองรังษี
๙๕. วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๘ คณะลูกหลานโยมแม่ท่านเจ้าคุณระแบบ
พระครูวิสุทธิธรรมญาณ (สาโรจน์ ปิยโรจโน)
๙๖. วันศุกร์ที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ และคณะศิษย์คณะปัญญาเบญจมา
คุณธัญญาถ เหล่าวงษา
๙๗. วันเสาร์ที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๘ คุณรัชฎา แสนเรือง
๙๘. วันอาทิตย์ที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๘ พระครูปลัดสุชาติ ฐานจาโร
๙๙. วันจันทร์ที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๘ คณะศึกษานุศิษย์ในพระธรรมเมธาภรณ์
สถาบันแม่ชีไทยและมูลนิธิสถาบันแม่ชีไทย
ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๐๐. วันอังคารที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๘ พระครูปริตรโกศล
๑๐๑. วันพุธที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๘ ยุวพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์
สมเด็จพระวันรัต
๑๐๒. วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๘ สำนักเรียนวัดบวร
๑๐๓. วันจันทร์ที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ พระเทพสารสุธี พระเทพโมลี พระจันทูปมญาณโสภณ
วัดเทพศิรินทราวาส ราชวรวิหาร
๑๐๔. วันจันทร์ที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๘ พระอรรถกัจจโกศล
๑๐๕. วันจันทร์ที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๘ พระครูใบฎีกาฐานเศรษฐ์และศึกษานุศิษย์
วัดญาณสังวราราม
๑๐๖. วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๘ คุณจตุพร พรหมพันธุ์
๑๐๗. วันจันทร์ที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๘ พระราชวิสุทธิญาณ
๑๐๘. วันเสาร์ที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๘
๑๐๙. วันอาทิตย์ที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๘
๑๑๐. วันจันทร์ที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๘
๑๑๑. วันจันทร์ที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๘
๑๑๒. วันเสาร์ที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๘

๑๑๓. วันจันทร์ที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๘	พระครูประกาศธรรมนิเทศ หัวหน้าพระธรรมทูตไทย ประจำอินโดนีเซีย
๑๑๔. วันจันทร์ที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๘	ศิษยานุศิษย์คณะกุฎิ
๑๑๕. วันจันทร์ที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๘	คณะครูและนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกบาลีสถำนักเรียนวัดบวรนิเวศวิหาร
๑๑๖. วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๘	คณะธรรมยุต
๑๑๗. วันศุกร์ที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๘	วัดบวรนิเวศวิหาร
๑๑๘. วันเสาร์ที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๘	งานบำเพ็ญกุศลออกเมรุพระราชทานเพลิง

รายนามพวงหรีดเคารพศพ
พระธรรมเมธาภรณ์ (ระแบบ จิตภาโณ)

๑. หจก.พรศิวการพิมพ์ (บจก.แปดสิบเจ็ด ๒๕๔๕)
๒. พล.ต.ต.นรวัฒน์-ลดาพรรณ เจริญรัชต์ภักย์
๓. ชมรมพุทธศาสน์ บมจ.อสมท
๔. มูลนิธิชมรมชาวปากพนัง
๕. มหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย
๖. มูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์
๗. มูลนิธิสิรินธรราชวิทยาลัยในพระราชูปถัมภ์
๘. “หนูศักดิ์ เล็กอุทัย”
๙. จักรภาพ เพ็ญแข
๑๐. พลเอกธงชัย เกื้อสกุล นายกสมาคมผู้ทำคุณประโยชน์เพื่อพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย
๑๑. พ.ท.จักรพล แสนสืบ ผบ.ร.๑ พัน.๒ รอ.
๑๒. บริษัท สยามฟู้ดส์แอนด์แพคกิ้ง จำกัด
๑๓. พรรคเพื่อไทย
๑๔. ผศ.พล.อ.เสรี-ดร.รัชนีพร พุกกะมาน
๑๕. ครอบครัวแสงแก้ว
๑๖. ครอบครัว ไชยเนตร
๑๗. ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
๑๘. คณะวัดแคโรไลน่า พุทธจักรวนาราม USA.
๑๙. ร.ศ.สุเชาวน์ พลอยชุม ม.ล.นิพาดา เทวกุล
๒๐. คณะครุศาสตร์ จุฬาฯ
๒๑. พลโท พันธศักดิ์ หลวงอุดม ผบ.นบอ./ประธาน กบว.พล.ปตอ.
๒๒. สามเณรธนบดี ศรีเมือง
๒๓. ครอบครัวไผ่ประดิษฐ์
๒๔. ชมรมชาวใต้ นนทบุรี
๒๕. โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวรในพระสังฆราชูปถัมภ์
๒๖. ผศ.ดร.เสถียร วิพรหมหา นายกสมาคมนักวิชาการ เพื่อพระพุทธศาสนา (สนพ)
๒๗. จาตุรนต์-จิราภรณ์ ฉายแสง
๒๘. ก่อแก้ว พิกุลทอง
๒๙. คุณหญิงสุภารัตน์ เกยุราพันธ์ สมยศ ลีลาปัญญาเลิศ
๓๐. ศูนย์พัฒนาคุณธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
๓๑. ภาควิชาปรัชญาและศาสนา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๓๒. วัดเกาะจาก ปากพนัง

๓๓. ดร.ประศาสน์-เจ็ดโณม จันทราทิพย์
๓๔. นปช.กรุงเทพมหานคร
๓๕. อ.ธิดา ถาวรเศรษฐ์
๓๖. พลเอกพฤษณี-ธารณี สุวรรณทัต
๒๗. สมาคมศิษย์เก่าบวรนิเวศ
๓๘. สมาคมแพทย์อายุรเวทแผนไทยประยุกต์แห่งประเทศไทย (ในพระสังฆราชูปถัมภ์)
๓๙. คณะศิษย์กรรมฐานตึกสว. วัดบวรนิเวศ
๔๐. บัณฑิต-อุษา ลำคำ
๔๑. กราบบังการด้วยความเคารพอย่างสูง ครอบครัวร้านดอกไม้อาภา, มาลีทิพย์, ทิพย์อาภา
๔๒. สมหวัง อัสราณี อดีตเลขาฯ รัฐมนตรีกระทรวงพาณิชย์ (และทีมงาน)
๔๓. ทศนีย์ บุรณุปกรณ์
๔๔. พระมหาโชวี ทสสนีโย ผอ.สำนักส่งเสริมและบริการสังคม มจร.
๔๕. ดร. สิงห์ทอง บัวชุม
๔๖. มูลนิธิฟื้นฟูส่งเสริมการแพทย์ไทยเดิมา
๔๗. นพ.เกรียงไกร-นิลวดี สติรพงษ์สุทธิ ดร.พญ.นวลกันยา-ดร.จารุพล และดร.ณัฐพล ถนัดช่างแสง
๔๘. วัดป่าโคเปนเฮเกน เดนมาร์ก
๔๙. บริษัท เอส.เอส.โฮเทล จำกัด เก้ง (สุขสวัสดิ์)
๕๐. อริสา บำรุงกลาง
๕๑. วิชาญ มินชัยนันท์ อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข
๕๒. มูลนิธิชาวพุทธพาด้า
๕๓. อุบาสก อุบาสิกา
๕๔. นพ.ประพจน์ คล่องสูตีก
๕๕. พล.ต.ท.ปิยะ สอนตระกูล ผบช. สกบ.
๕๖. กุลกมุท สิงหรา ณ อยุธยา เอกอัครราชทูต ณ กรุงโซล
๕๗. อุบาสก อุบาสิกา ป้าสำอางค์ เจาประเวศ คุณระเด่น เกษมสันต์ ณ อยุธยา
๕๘. มูลนิธิพุทธมรตค พระครูบูรพาธรรมบัณฑิต (อารี ปณฺธิโต)
๕๙. วัดป่าธรรมชาติ แอลเอ USA
๖๐. “ศุภร์ถึงธรรม สุขถึงใจ” มหามกุฏราชวิทยาลัย
๖๑. อุ๋ทอง (บางลำพู)
๖๒. บริษัท ศิวกร การช่าง จำกัด
๖๓. ธรรมสภา สถาบันบันลือธรรม
๖๔. ชัช ชลวร
๖๕. สมชาย วงศ์สวัสดิ์ นายกรัฐมนตรี คนที่ ๒๖
๖๖. ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร
๖๗. วัดถาวรราราม (กาญจนบุรี)

๖๘. คณะศิษย์เก่าอายุรเวทวิทยาลัย
 ๖๙. โรงพยาบาลและศูนย์การแพทย์วิชัยยุทธ
 ๗๐. ม.จ.มงคลเฉลิม-หม่อมมบงกชปรียา ยุคล
 ๗๑. พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร
 ๗๒. ผศ.นภาพร นำเบญจพล มหาวิทยาลัยหอการค้า
 ๗๓. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
 ๗๔. พุทธสมาคมแห่งประเทศไทยไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์
 ๗๕. ศิษย์ มมร. รุ่นที่ ๓๘
 ๗๖. ลูกหลาน คุณปู่ชิต-คุณย่าชิต ณ นคร
 ๗๗. คณะสหทัยธรรมหลวงปู่เขียว
 ๗๘. พระครูสาทรสันติวัฒน์ ศูนย์ปฏิบัติธรรมพุทธภาวนาประเทศสวีเดน
 ๗๙. นวกพรรัชกาล ๒๕๕๖ วัดบวรนิเวศวิหาร
 ๘๐. สมาคมเปรียญธรรม ๙ ประโยค
 ๘๑. โรงเรียนมัธยมวัดมกุฏกษัตริย์
 ๘๒. โรงเรียนสตรีวิทยา
 ๘๓. ศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย ในพระสังฆราชูปถัมภ์
 ๘๔. สมาคมศิษย์เก่ามหามกุฏราชวิทยาลัย
 ๘๕. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
 ๘๖. ศูนย์พัฒนาจิตเฉลิมพระเกียรติ วัดวะภูแก้ว
 ๘๗. คณะสงฆ์ธรรมยุตในประเทศอินโดนีเซีย
 ๘๘. วัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร
 ๘๙. เปรียญธรรมสมาคมแห่งประเทศไทยฯ และมูลนิธิฯ
 ๙๐. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
 ๙๑. ลูก-หลาน “อาลาภ พรหมพันธ์”
 ๙๒. นิคม-ทิพรัตน์-จิราภรณ์ เหมทานนท์ (สหรัฐอเมริกา)
 ๙๓. พลอากาศเอก มนัส รูปขจร
 ๙๔. มูลนิธิ พร รัตนสุวรรณ

รายชื่อเจ้าภาพจัดทำเครื่องสังเค็ด โดยเสด็จพระราชกุศล
ในการออกเมรุพระราชทานเพลิงศพ
พระธรรมเมธาภรณ์ (ระแบบ จิตภาโณ)
ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร
วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๘

เจ้าภาพโต๊ะเก้าอี้

๑. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒. ศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย
๓. ศูนย์พิทักษ์พระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย
๔. มูลนิธิสิงหเสนีย์
๕. พระธรรมวราจารย์
๖. พระเทพวิสุทธกวี
๗. ศิษยานุศิษย์พระธรรมเมธาภรณ์
๘. พรศิวการพิมพ์
๙. คุณสมสิริ เทพหัสติน ณ ออยุธยา
๑๐. คุณจรัมพร โชติกเสถียร
๑๑. พลเอก เสรี พุกกะมาน
๑๒. นางทัศนีย์ ธงแก้วและครอบครัว
๑๓. นางบุญสม จันทรแก้วและครอบครัว
๑๔. คุณพวงรัตน์ ชันชื้อและนางนภาพร อภัยวงศ์
๑๕. นางปุณยภา บริเชียล
๑๖. ผศ.ทรรคนีย์ จันทรสมบัติ
๑๗. นางปาหนัน บุญ-หลง และนางวิไลวรรณ เวชชาชีวะ
๑๘. ร.ต.สมคิด-คุณฐานิตา ลาภะสัมปโน
๑๙. คุณฟองแก้ว สารพฤกษ์
๒๐. น.พ.ธรรมบุญ - คุณสุคนธ์ ประไพวงษ์
๒๑. คุณวิภาศิริ มะกะระสาร

